

TALVISOTA KUHMOSSA

2./ERILLINENPATALJOONA 14. SOTAPÄIVÄKIRJA **9.10.1939 – 18.3.1940**

Alkuperäisestä sotapäiväkirjasta luettavaan muotoon muokannut Matti Halonen

2013

2./Erillinenpataljoona 14 Sotapäiväkirja

- 9.10.39 17.25 Kuhmoon rajavartioston kasarmille joukkojen perustamistehtävää varten saapuivat luutnantit Jussi Kekkonen, Pauli Ipatti ja vääpeli Oksanen, sekä ylikersantit Hämäläinen, Ala-Leppilampi ja Hannikainen.
- 17.00 Reserviläiset alkoivat saapua. Välittömästi aloitettiin miesten sijoittaminen tehtäviinsä sekä varustaminen.
- 10.10.39 Jatkettiin reserviläisten varustamista. Varusteista oli suuri puute.
- 10.55 Kannaksen ilmavalvonta-asema ilmoitti, että yksi suuri yksipaikkainen, suuri kokoinen lentokone on lentänyt venäjän puolella hyvin matalalla ja laskeutunut todennäköisesti Miinoaan.
- Joukkojen varustamista jatkettiin. Aseiden ja varusteiden puute haittasi joukkojen varustamista.
- 11.10.39 Varustamista jatkettiin.
- 12.10.39 15.30 Kuusijärven vartion partio ilmoitti nähneensä venäläisten pitävän jatkuvaa tähystystä Kolvasjärven tien suussa. Tähystävät aito venäläisesti, kuten partio ilmoitti, suoritetaan yksinäisessä kuoritussa puussa, kovasti rykien ja nenää niistäen.
- 18.10 Pohjois-Suomen ryhmän komentaja, kenraalimajuri Tuompo kävi 2.komppanian perustamispaikalla.
- 13.10.39 09.10 – 09.50 Kenraali Tuompo tarkasti toisen komppanian kenttäkelpoisuuden ja piti komppanialle puhuttelun.
- Varustamista ja aseistamista jatkettiin sitä mukaa kun aseita ja varusteita saatiin. Rajalta ei mitään erikoista. Venäläiset ovat suurentaneet partioittensa vahvuuksia. Tehostettua rajanvartiointia suorittavat rajapartiot ovat havainneet mm. Kolvasjärven polun varressa olevan tähystyspuun olevan jatkuvasti miehitettynä.
- 13.05 Koulutusta: Muodollista suljettua ja avojärjestysmuotoja.
- 21.00 Sotilaskodin järjestämä ilmainen kahvitarjoilu koko komppanialle.
- 14.10.39 07.30 - 08.00 Oppitunti: Kartan ja kompassin käyttö.
- 09.00 – 11.00 Harjoitus: Suunnistaminen.
II joukkueen ajoharjoitus
- 13.00 – 15.00 Harjoitus: Muodollinen harjoitus.
- 18.00 - Komppanian käynti saunassa.
- Rajalta ei mitään erikoista. Kolvasjärven polun suussa on edelleen venäläisillä tähystyspartio. Ainakin kolmen miehen, ”ryssän” rajapartio, kävi rajapyykin n:o 677 kohdalla, kovasti yskien ja rykien sekä vilkkaasti puhuen.

15.10.39	19.00	Komppaniassa pidettiin juhlatilaisuus Ohjelma:
		Soittoa Vänrikki Haataja
		Yhteislaulua Kuullos Pyhä vala
		Lausuntaa Kersantti Hannukainen
		Yhteislaulua Nälkämaan laulu
		Puhe Luutnantti Rainio
		Lausuntaa Vänrikki Haataja
		Yhteislaulua Elon mainingit
		Lausuntaa Vänrikki Rainio
		Maamme laulu
16.10.39	07.00	Harjoitus
	11.00	Kaasunaamarin käyttö harjoitus
		Muodollista koulutusta
	13.00 – 14.00	Selkäreppujen pakkaus harjoitus
	15.00 – 16.00	Everstiluutnantti Ilomäki tarkasti komppanian kenttäkelpoisuuden. Maksettiin reserviläisille päivärahat. Komppanialta puuttuu vielä eräitä varusteita, mutta on jo muutoin täysin valmis lähtemään vihollista vastaan. Mieliala on komppaniassa hyvä. Viihdykkeeksi ostettiin muonia, joita pojat aikansa kuluksi keittävät.
17.10.39	07.30 – 08.00	Komppanian harjoitus
	07.00	Komppanian päällikkö ja vänrikki Haataja olivat maastontiedustelussa.
	21.00	Linnoitustöiden ja raivausten suunnittelua.
18.10.39		Komppanian palvelus:
	07.00 – 09.00	Kompassin ja kartan käyttö. Harjoitus näyttää olevan hyvin tarpeellista ja siitä syystä sitä on annettava mahdollisimman paljon.
	09.00 – 11.00	Suunnistaminen kartan ja kompassin avulla. Harjoitus suoritettiin kasarmin lähiympäristössä.
	13.00	Jatkettiin miehistön lisävarustamista. Puhdistettiin aseet.
	13.00	III joukkue valmistautui lähtemään rajalle raivaustöihin.

- 19.10.39 07.30 – III joukkue lähti raivaustöihin Kalliojoelle. Komppanian päällikkö lähti
17.00 aluksi opastamaan töiden alkuunpanossa.
- 17.30 Komppanian päällikkö palasi rajalta. III joukkue raivasi Papinsalmella.
- 20.10.39 07.30 – Päiväpalvelusohjelman mukainen harjoitus.
17.00 Komppanialle jaettiin lisävarusteita. Aamupäivän harjoitus oli mielenkiintoinen, koska käytettävissä oli paukkupatruunoita.
III joukkue raivasi Papinsalmella, sekä kaivoi ampumahaudan pätkiä. Koistilan linjalla aloitettiin työt jo tänä päivänä.
- 21.10.39 07.00 – Harjoitus: Marssiharjoitus onnistui hyvin. Kuormasto pystyi ihmeteltävän hyvin seuraamaan huonolla metsätiellä komppaniaa.
11.00
- 13.00 – Jaettiin komppanialle lisävarusteita.
14.00 Iltapäivän palvelus meni ohjelman mukaisesti.
- 22.10 Palvelus päiväpalvelusohjelman mukaisesti.
Kenttäjumalalpalveluksen jälkeen oli komppanialle kahvitarjoilu, jonka kirkonkyläläiset olivat komppanialle järjestäneet.
Pidettiin joukkueiden välinen nuolenheittokilpailu. Kilpailu onnistui hyvin.
- 17.00 III joukkue palasi kenttävarustustöistä Koistilasta. Töitä suoritettiin sitä mukaa kun päivän valoisana aikana on mahdollista suorittaa kaatamalla arvopuita.
- 23.10.39 Palvelus oli ohjelman mukainen. Mitään erikoista ei ole tapahtunut. Mieliala komppanialla on hyvä.
- 24.10.39 Komppania sai käskyn siirtyä Sumsalle. Komppania muodostettiin uudelleen, liittämällä rajalla olleita osia komppaniaan.
Aamupäivällä suoritettiin komppanian järjestelyjä.
- 16.00 Komppania järjestäytyi sotaa varten.
- 16.30 Komppania lähti marssille kohti Sumsaa. Osa kuljetettiin heti alusta pitäen autossa, osa Kontiolan salmen yli marssien, josta autokuljetuksella perille.
- 19.00 Ensimmäinen kuljetus saapui Sumsalle, johon majoittui.
- 20.00 Saapui toinen kuljetus, joka majoittui Syrjän ja Uutelan taloihin.
- 25.10.39 Komppania majoittui osaksi ulkomajoitukseen. I ja II joukkue ja loput konekiväärin puolijoukkueesta majoittuivat sisätiloihin. Iltapäivä käytettiin majoitusjärjestelyihin.
- 26.10.39 Suoritettiin raivaustöitä Sumsajokilinjalla. Konekiväärijoukkueen puolijoukkue valmisti konekivääripesäkkeitä.
- 27.10 I joukkue kävi aamupäivällä saunomassa ja pesi vaatteita.
II joukkue kohdisti aamupäivällä kiväärinsä.
III joukkue oli raivaustöissä.
- I joukkue kohdisti iltapäivällä kiväärinsä.
II joukkue kävi saunassa ja pesi vaatteensa ja iltapäivällä.

28.10.39	07.00 – 17.00	I joukkue oli raivaustöissä Kalliojärven ja Särkisen välikössä. II joukkue oli kaivamassa ampumahautoja Kuikkajärven kannaksella. Konekiväärin puolijoukkue oli konekivääripesäkkeiden varustelutöissä. Toimitusjoukkue kävi saunassa ja teki taloustöitä.
29.10.39		Sunnuntai. Aamupäivällä tapettiin aikaa nuolta heittämällä.
	16.00	Kenttäjumalanpalvelus. Jumalanpalveluksen toimitti vänrikki, pastori Jorma Kauko.
30.10.39	07.00 – 17.00	I ja II joukkue raivaus ja asemin varustamistöissä koko päivän järven länsipuolella Sumsajoki suussa. III joukkueen puolijoukkue oli suunnistusmarssilla Sumsa – Kuikkajärven pohjoispää – Iso-Palosen länsipää – Valkeislampi – Koistila. Samalla raivaustöitä. Paluu autolla. Konekiväärin puolijoukkue oli konekivääriasemien rakennushommissa Kuikkajärven kannaksella.
31.10.39	07.30 – 11.00	Komentoryhmä, havujen karsimista. Toimitusjoukkue, havujen ajoa teltoille ja taloustöitä.
	13.00 – 17.00	Varustelutöitä Kalliojokilinjalla. (Sumsajoki).
	07.00 – 17.00	Komppania oli kokonaisuudessaan varustelutöissä Sumsajokilinjalla.
1.11.39	07.30 – 17.00	Koko komppania oli Sumsajokilinjaa varustamassa.
2.11.39	07.00 – 17.00	Koko komppania oli Sumsajokilinjaa varustamassa.
3.11.39	07.30 – 17.00	Osa komppaniasta oli varustelutöissä, muut koulutuksessa telta-alueella ja saunomassa sekä pesemässä vaatteitaan.
4.11.39	07.30 – 17.00	II joukkue ja konekivääri puolijoukkue oli varustelutöissä Kuikkajärven kannaksella. Loppuosa komppaniasta oli havujen ajossa telta-alueelle ja kylpemässä.
5.11.39	14.00	Kuhmosta saapuneet henkilöt pitivät juhlatilaisuuden. Esiintyjinä olivat pastori Hyvärinen sekä rouvat Kaasila, Peltola ja Riihonen.
6.11.39	07.30 – 17.00	Jatkettiin varustelutöitä. III joukkue teki kompastusesteitä Kuikkalammen kannakselle. Konekiväärijoukkue paranteli asemiaan. I ja II joukkue rakensivat Sumsajokilinjalla aita-, ja kompastusesteitä.
7.11.39	07.30 – 11.00	Vaatteiden pesua ja aseitten puhdistamista, sekä metsän harvennusta Sumsajokilinjalla.
	13.10 –	Hälytys harjoitus Koistilan suuntaan. Ensimmäiset osastot olivat Papinsalmella 1 t 40 min hälytyksestä.

8.11.39	07.30 – 11.00	Varushuoltoa ja aseiden puhdistusta sekä tarkastus.
	13.00 – 17.00	Osa komppaniasta kävi saunassa. III joukkue + kk joukkue esteiden teossa Sumsajokilinjalla vesisateessa.
9.11.39	07.30 – 11.00	Tehtiin esteitä Sumsajokilinjalle. Komentoryhmä kävi maastontiedustelussa Myllylammen linjalla.
	13.00 – 17.00	Jatkettiin aamupäivän töitä.
10.11.39	07.30 – 11.00	I joukkue pesi vaatteita. II joukkue teki esteitä. III joukkue oli varustelutöissä.
	13.00 – 17.00	I joukkue oli varustelutöissä. II joukkue pesi vaatteita. III joukkue oli varustelutöissä.
11.11.39	07.30 – 11.00	I ja II joukkue oli suunnistamassa. III joukkue Sumsajokilinjalla varustelutöissä.
	13.00 – 17.00	Saunassa käynti ja aseitten puhdistamista.
12.11.39		Sunnuntai. Komppaniassa ei mitään erikoista.
13.11.39	07.30 – 11.00	Aseiden puhdistus ja tarkastus.
	13.00 – 17.00	Muodollista harjoitusta. Joukkueen ryhmittymisharjoitus.
14.11.39	07.30 – 11.00	Saunassa käynti terveystarkastusta varten. Vaatteitten pesua.
	13.00 – 17.00	Terveystarkastus.
15.11.39	07.30 – 17.00	Koulutusta palvelusohjelman mukaisesti.
16.11.39	07.30 – 17.00	Koulutusta palvelusohjelman mukaisesti.
17.11.39	07.00 – 17.00	Koulutusta palvelusohjelman mukaisesti
18.11.39	07.30 – 17.00	Valmistautuminen sisäministeri Kekkosen tarkastusta varten.
19.11.39	07.30 – 11.00	Harjoitus sisäministeri Kekkosen tarkastusta varten.

	12.00	Ministeri Kekkonen suoritti tarkastuksen. - katselmus - telttojen tarkastus - komppanian rakentamien kenttävarusteiden tarkastus
	14.00	Vapaata.
20.11.39	07.30 – 17.00	Komppania valmistautui Kalliojoelle siirtymistä varten.
21.11.39		Komppania siirtyi Kalliojoelle, Kaurosenkankaalle. Majoittuminen ja havujen ja makuulavojen tekoa.
22.11.39	07.00 – 17.00	Makuulavojen tekoa ja puiden ajoa. Tallin tekoa. Sotilaskoti kävi, saatiin ilmaiset kahvit.
23.11.39	07.00 – 17.00	Makuulavojen ja kivääritelineiden tekoa. Valmistauduttiin tekemään hevosille talli. Lisäksi ohjelmaan otettiin keittiörakennuksen ja saunan teko.
24 – 29.11.39		Tallin, saunan ja keittiörakennuksen tekoa.
30.11.39		Talvisota alkaa Komppanian alueella ei mitään erikoista. Siviiliväestöä evakuoitiin. Vartiot siirrettiin yöksi 30.11 - 1.12 uuteen paikkaan. Kannaksen vartio siirtyi jo klo 10.00. Yhteys vartioon on ollut.
	16.10	Paikka, partio on lähetty ottamaan selvää klo 15.00.
	18.00	Partio saapui, ilmoittaen ettei II joukkue ole paikallaan. Puhelin ei hälytä.
	19.30	III joukkue palasi takaisin koululle.
	19.00 – 22.00	Vartiot siirtyivät uuteen paikkaan.
	22.00	Partio lähti Alanteelle.
	22.00	Partio lähti Viiksimosta valtakunnan rajan taakse.
1.12.39	02.00	Rajan yli mennyt partio palasi ilmoittaen, etteivät päässeet läpi vahvan vartioidin takia.
	03.00	Saapui Viiksimon partio joka ilmoitti, ettei Roukkula – Miinoa maantietä ole korjattu erikoisemmin.
	04.00	Lähti partio (1+9) Miinoaan.
	07.00	Ilmoitettiin lähettiupseerin toiminnasta etelässä ja pohjoisessa.
	07.00	I joukkueen kolmas ryhmä lähti laittamaan esteitä Kuikkalammelle
	10.30	Ilmoitettiin Miinoaan lähetetyn partion saapuneeksi.

- 11.10 I joukkueen neljäs ryhmä lähti Koistilaan siltavartioon.
- 12.05 Alikersantti Riihelä lähti kuoma-autolla Kuhmoon.
- 12.25 Ilmoittautui Koistilan siltavartio saapuneeksi.
- 13.40 Ilmoitettiin Kannaksen vartion miehistövahvuus, 1 + 3 + 13.
- 15.40 II joukkue saapui Nuolipuroilta raivaustöistä.
- 16.30 I joukkueen kolmas ryhmä palasi esteitä laittamasta Kuikkapuroilta.
- 17.10 Asetettiin parivartio noin 400 metrin päähän koululta Koistilan suuntaan.
- 20.15 Lähti partio alikersantti Hannolan johtamana Leppäselältä Korkanan tien suunnassa valtakunnan rajalle. Paluu on puolen yön jälkeen.
- 20.15 Partio korpraali Heikkisen johtamana Juortanan taloon ja siitä edelleen valtakunnan rajalle. Paluu on puolen yön jälkeen.
- 21.15 Alikersantti Riihelä palasi kuorma-autolla Kuhmosta ja aurasi samalla maantien.
- 2.12.39 01.10 Partio Hannola ilmoitti palanneeksi Korkanan suunnalta. Ei erikoista.
- 05.10 Ilmoittautui korpraali Heikkisen partio palanneeksi Korkanan suunnalta. Partio havaitsi venäläisten käyneen suomen puolella noin 300 metriä, josta olivat palanneet takaisin Akonlahden tien eteläpuolelta.
- 08.00 I joukkueen neljäs ryhmä lähti Koistilan taloon aliupseerivartioon.
- 08.45 Partio Lahdenmäki ilmoittautui palanneeksi. Olivat nähneet Koivajan järvellä kahdet jäljet.
- 08.55 I joukkueen ensimmäinen ja toinen ryhmä lähti luutnantti Ipatin johdolla Lehdon talon maastoon raivaustöihin.
- 10.05 Vänrikki Jorma Kauko ilmoitti että, Perttulaan on lähetetty kymmenen evakuointi hevosta siviilimiesten ajamina. Kolme sotamiestä tapasi jäljet Säynäjärven ja Säynäjälähdän välisessä maastossa. Siviilimiehet valtasivat pakokauhu, joten sotamiehet eivät saaneet niitä jatkamaan matkaa. Korkanan vartiolta lähetettiin partio selvittämään jälkien alkuperää.
- 10.40 Ilmahälytys. Viholliskoneita ilmoituksen mukaan Jonkerin ja Kuhmon suunnalla. Joukoille, jotka olivat maastossa, tieto ilmoitettiin läheteillä. Noin viiden minuutin kuluttua hälytyksestä, komppania oli suojautunut.
- 11.25 Ilmoitettiin että ilmavaara on ohi.
- 11.50 I ja II joukkue palasi raivaustöistä.
- 11.55 II joukkueen kolmas ryhmä lähti Koistilaan aliupseerivartioon.

- 13.35 Saapui Koistilaan asetettu siltavartioon asetettu I joukkueen neljäs ryhmä.
- 14.00 II joukkueen ensimmäinen puolijoukkue lähetettiin "Kuusenperseeseen". (Papinsalmelle).
- 14.00 I joukkueesta toinen ja kolmas raivaustöihin Lehdolle.
- 14.00 Ilmoitettiin Kannaksen vartiolta, että klo 14.00 Vartiuksen pellolla on nähty 10 – 15 miehen vahvuinen venäläinen partio.
- 15.30 Partio, jonka johtajana oli alikersantti Lemmetty ja kaksi miestä lähtivät hakemaan Valkeisvaaran isännän kanssa Valkeisvaarasta elintarvikkeita ja karjaa.
- 16.05 Vänrikki Jorma Kauko ilmoitti, että Korkanalle kiinni jätetyt koirat ovat ryhtyneet kovasti haukkumaan. Leppäsestä on lähetetty partio ottamaan selvää onko Korkanalla vihollisia.
- 17.00 III joukkueen ensimmäinen puolijoukkue ilmoitti palanneensa "Kuusenpersiestä".
- 17.17 Vänrikki Kauko ilmoitti, että Korkanalta kuuluu konepistoolin papatusta. Partio Lahdenmäki on lähetetty perään.
- 17.25 Annettiin määräys Korkanan talojen polttamisesta.
- 18.00 Seuraavat miehet lähtivät partiomatkalle Miinoaan: Rantala, E Rossi, K Airaksinen, E Romppanen, A Pöllänen, V Meriläinen, Y Heikkinen, E Heikkinen, M Partanen, V Välimäki, Kemppi, Koivumäki ja K Heikkinen.
- 18.05 Saapui kuorma-autolla alikersantti Riihelä Kuhmosta muonanhakumatkalta.
- 18.10 Partio, 1 + 2, lähti Korholasta Viiksimon suuntaan.
- 18.55 Vänrikki Kauko ilmoitti että, Korkanan partio tapasi venäläisen partion Korkanan talossa, jolloin avasivat tulen ja huomasivat ainakin kahden venäläisen kaatuneen taistelussa. Partio Lahdenmäen saavuttua paikalle he aloittivat takaa-ajon. Venäläisen partion vahvuus oli noin 20 "ryssää".
- 19.32 Partio Lemmetty saapui Valkeisvaarasta karjanhaku matkalta.
- 20.00 Havaittiin Korkanan talojen olevan tulella.
- 22.00 Ilmoitettiin Korkanan vartiosta, että partio Hannola on suoriutunut hyvin sinne tunkeutuneen venäläisen partion kanssa kahakoidessaan. Paikalle oli jäänyt yksi kuollut venäläinen, jolla oli neljä kolmiota kauluksessa. Käsikranaatteja oli heitetty puolin ja toisin. Meidän partio palasi täysin normaalisti. Sotasaaliiksi jäi kolme laatikkoa pikakiväärin patruunoita, pistooli ja käsikranaatteja. Kaatuneelta vihollisella oli taskussa valokuva, joka esitti häntä itseään sekä Koivajan Heikin lehmän vakuutuspaperit.
- 3.12.39 02.30 Ilmoittautui Viisimon partio. Ei erikoista.
- 07.35 Lähti kaksi ilmavalvontamiestä partiomatkalle Juntin taloon.
- 09.00 Osa I ja II joukkueesta lähti raivaustöihin.

- 10.55 I ja II joukkue palasi raivaustöistä.
- 11.05 Siltavartio. I joukkueen toinen ryhmä Koistilaan.
- 11.05 Partio Rossi ilmoitti palanneensa Miinoasta takaisin Papinsalmelle.
- 12.40 Partio Rossin miehet palasivat Papinsalmelta ja ilmoittivat, että eivät tavanneet mitään jälkiä vihollisista.
- 13.10 Saapui I joukkueen kolmas ryhmä Koistilan aliupseerivartiosta. Koistilassa ei erikoista.
- 15.45 Pataljoonan adjutantti määräsi että, komppania on pidettävä mahdollisimman yhtenäisenä.
- Vartiuksen vartio on määrätty Juortanan taloihin ja Korkanalla Koskanan-purolle.
- 16.29 Luutnantti Ipatti lähti henkilöautolla Kuhmoon.
- 18.05 Juntin partio ilmoitti palanneensa.
- 20.20 Ilmoittautui kersantti Ala-Leppilampi Papinsalmen vartiosta.
- 21.10 Luutnantti Ipatti palasi Kuhmosta.
- 22.25 Ilmoitti vänrikki Suomalainen, samoin Korkanan vartio että ”ryssät” ovat sytyttäneet Hämeen talon tuleen.
- 4.12.39 11.25 Klo 09.30 Vartiuksen vartion partio ilmoitti että, olivat huomanneet vahvan venäläisen partion joka lähestyi Vartiuksen taloa. Samaan aikaan kuulivat Juortanan vartion miehet Vartiuksen taloista kiivasta konepistooli ja kivääri ammuntaa sekä käsikranaattien räiskettä. Klo 12.00 ryntäsivät ”ryssät” purolinjaa vastaan, jolloin meidän miehet tuhosivat konepistooli tulella osan vihollisista, minkä jälkeen vetäytyivät metsän suojaan.
- 11.30 Lähti luutnantti Ipatti ”Kuusenperseeseen”. (Papinsalmelle).
- 12.00 Lähti Koistilaan siltavartioon III joukkueen ensimmäinen ryhmä.
- 12.45 Korkanan vartio lähetti kolmen miehen partion Valtasen järven eteläpuolelle. paluu samaa reittiä.
- 12.45 Partio, 1 + 3, Koivajalle tehtävänä tiedustelu ja Koivajan talon polttaminen.
- 12.45 Korkanan vartio ilmoitti kuulleensa laukauksia Hämeen talon suunnasta.
- 15.00 Havaintojen mukaan Hämeen ja Viitaniemen talot palavat. Samoin palaa Kannaksen vartion rakennus.
- 16.30 Vartiuksen vartion partio ilmoitti, että noin 25 miestä käsittävä vihollisosasto, tunkeutui Vartiuksen taloihin. Tällöin syntyi laukausten vaihtoa suomalaisten ja vihollisosaston välillä. Viholliset hävittivät polttamalla Vartiuksen taloja. Tämän tehtyään ”ryssät” vetäytyivät Akonlahden suuntaan.

	17.00	Saapui vänrikki Suomalainen Papinsalmesta.
	18.00	III joukkue sai valmistautumiskäskyn lähtöä varten.
	20.15	III joukkue lähti majoituspaikasta.
	20.30	Käsky IV joukkueelle että, rajan läheisyydessä olevat 15 taloa on poltettava ja karja tapettava. Tapetut ruhot on poltettava.
5.12.39	04.00	Saapui Riihelä kuorma-autolla Väärältä joelta.
	07.45	Viiksimon vartion partio oli kahakassa vihollisen partion kanssa.
	09.05	Riihelä lähti kuorma-autolla Pakkalaan.
	09.10	Annettiin määräys Viiksimon talojen polttamisesta.
	10.40	Riihelä palasi Pakkalasta.
	10.55	Ilmahälytys "Matista". Kaksi viholliskonetta, kaksipaikkaisia ja kaksitasoisia, yksimoottorisia, lensivät 300 metrin korkeudella. Koneet hävisivät kannaksen suuntaan klo 11.05. Tuntomerkit olivat, punainen tähti ja suksivarustus.
		Suunnasta 28 - 00 kuului räjähdysääniä 20 minuutin ajan.
	11.00	Ilmavaara ohi.
	14.00	Komppanialle annettiin lähtökäsky.
	15.00	Komentoryhmä ja II joukkue lähtivät majoituspaikasta.
	16.30	Edellä mainittu osasto saapui Kotajärven tienhaaraan Lammasperä suunnalla.
	17.05	Vänrikki Suomalainen sai käskyn varmistaa Kotajärven tienhaaran alue sekä Kotajärven tien suunta Rytulinvaaraan saakka.
	18.00	Komppanian päällikkö komentopaikalle Hongikkoahoan.
	20.10	Komppanian loppuosa saapui Tyrävaaraan taloon ja majoittui siihen.
	22.50	Komppanian I ja II joukkue sai käskyn seuraavaa päivää varten.
	22.50	Konekiväärijoukkue alistettiin luutnantti Kaasilalle.
6.12.39	03.30	Konekiväärijoukkue lähti etulinjaan.
	04.30	Luutnantti Ipatin joukko-osasto lähti Vääräjokilinjalle.
	04.30	Vartio palvelusta sillä osastolla joka oli määrätty luutnantti Kaasilan komentoan. Samalla suoritettiin asemien kunnostamista.
	07.00	Vänrikki Suomalaisen osasto ilmoittautui komentopaikalla.

	15.00	II joukkue sai käskyn ottaa selvää ilmoitetun vihollispartion toiminnasta, joka oli tunkeutunut Kortevaaran taloihin.
	16.15	Käsky luutnantti Ipatin osastolle vetäytymisestä komentopaikalle, josta edelleen Tyrävaaran taloon majoittumista varten.
	20.30	Vänrikki Haatajan joukkue ilmoittautui komentopaikalle.
	20.45	Vänrikki Suomalaisen joukkue ilmoittautui komentopaikalle.
	20.50	Vänrikki Suomalaisen joukkue sai käskyn varmistaa Kotajärven tienristeyksen alue ja Kotajärven tien suunta Rytylinvaaran taloihin saakka.
	21.00	Loppuosa, I ja III joukkue ja komentoryhmä majoituivat Tyrävaaran taloihin.
7.12.39	03.00	Luutnantti Kaasila ilmoitti vihollisen hyökkäyksen alkaneen etuvartiopesäkeitä vastaan Vääräjoella.
	04.30	Käsky luutnantti Ipatille ja vänrikki Haatajalle, on miehittävä määrättyt asemat.
	07.50	Vänrikki Suomalainen sai käskyn miehittää asemat Hongikkoahon korkeudelta.
	09.05	Lähetettiin partio oikealle sivustalle.
	09.45	Alkoi kuulua ammuntaa etulinjan suunnasta jota kesti noin 10 minuuttia.
	10.45	Käsky luutnantti Ipatille, että osasto järjestää voimakkaan tiedustelun. Partio Lemmetty suorittaa tämän käskyn luutnantti Ipatille. Paluu Rytylin talojen kautta. Hälytys on suoritettava ampumalla.
	13.10	Saapui harjoituskomppanian päällikkö
	15.45	Saapui partio Lemmetty tuoden mukanaan ilmoituksen luutnantti Ipatin joukkueelta, joka oli huomannut ainoastaan kaksi venäläistä, jotka olivat ylittäneet linjat ja olivat suomalaisten joukkojen puolella.
	15.30	Vänrikki Haataja sai määräyksen lähteä etsimään sanottuja venäläisiä.
	16.30	Saapui vänrikki Haatajan joukkue majoituspaikalle.
	17.30	Lähetettiin partio Rusanen, vahvuus 1+4.
	17.50	Osasto Ipatin saapui majoituspaikkaan. ”Ryssistä” ei havaintoja.
	18.00	Lähetettiin partio Rossi, vahvuus 2+4. Partiot Rusanen ja Rossi lähetettiin Lammasjärven suunnalle.
8.12.30	02.00	Partio Rusanen ilmoitti palanneensa, partiolla ei erikoista.
	06.15	Joukkueet lähtivät asemapaikoilleen.
	06.20	Partio Rossi ilmoitti partioineensa maantielle saakka jota oli vähän käytetty.

- 06.50 Luutnantti Ipatti sai käskyn tiedustella Kähkölän suuntaan.
- 09.30 Luutnantti Ipatin joukkue sivuutti Sillankorvan ja lähti etenemään Kähkölän suuntaan.
- 10.30 Oma lentokone matkasi idästä päin omien joukkojen yli.
- 12.00 Lähti partio Rusanen Lammasperän tien suunnalle.
- 12.30 Joukkue Ipatti ilmoitti että, omien asemien edessä olevat vihollisen asemat ovat tyhjät vihollisen joukoista. maastosta he löysivät yhden vihollisen ruumiin ja kolmen miehen varusteet. Saaliiksi saatiin yksi automaattikivääri ja muutamia käsikranaatteja.
- 14.00 Partio Lemmetty (1+4) lähti etenemään Kotajärvelle edeten tien suunnassa, tavoitteena Korkea.
- 17.40 Luutnantti Ipatin joukkue palasi majoituspaikkaan.
II joukkue oli raivaustöissä, samoin kuin osa III joukkueesta.
- 9.12.39 06.30 Partio Lemmetty ilmoittautui palanneeksi partiosta. Ei erikoista.
- 07.25 Käsky toiselle joukkueelle kenttätöistä.
- 08.10 Ilmoitus etuvarmistusasemalle että, noin joukkueen vahvuinen vihollisosasto on nähty Vääräjokilinjalla, mutta ne eivät avanneet tulta.
- 09.15 Luutnantti Ipatin joukkue lähti majoituspaikasta, tehtäväksi tuli tiedustella eilinen maasto uudelleen.
- 10.25 Partio Rusanen ilmoitti komentopaikalle. Ilmoituksen mukaan tapasivat polun Selkäjärven itäpuolella, jossa huomasi noin joukkueen vahvuisen vihollisosaston. Sen jälkeen partio jatkoi matkaa Kesselin tielle, josta edelleen Korkeaan, missä tutki alueen. Partio palasi maantietä myöten ja havaitsi siinä vain vanhoja jälkiä. Matkalla partio tapasi yhden vihollisen, joka ammuttiin. On todennäköistä että, havainnoista päätellen, on noin joukkue vihollisia omien asemien etupuolella olevassa maastossa.
- 10.40 Partio Rossi sai partiokäskyn, jonka mukaan sen on edettävä maantien eteläpuolta Kiekinkoskelle.
- 12.15 Ilmahälytys. Lentiiran suunnalla on nähty kaksi tiedustelulentokonetta lentävän idän suuntaan.
- 14.45 Värikki Jorma Kauko ilmoitti että, kolmatta vuorokautta kestänyt partiomatka on päättynyt Viiksimoona. Partiosta ei erikoista.
- 16.30 Luutnantti Ipatin joukkue palasi etulinjan varmistustehtävästä.
- 10.12.39 07.00 Lähti partio Hiironniemi, vahvuus 3, Rapajärvelle, tehtävänä tiedustelu.
- 08.00 Lähti se osa komppaniasta, joka ei ole partioitehtävissä, raivaustöihin.
- 11.00 Raivausosasto palasi ruokailemaan.

- 12.00 Raivausosasto lähti jatkamaan raivaustöitä.
- 13.00 Palasi partio Hiironniemi, ei havainnut erikoista.
- 14.25 Ilmoitus partio Rossilta, joka oli tiedustelemassa maantien suunnassa Kiekinkoskelle. Partio eteni reittiä Lapinniemi, Hirsiniemi, Nivala, Lutja, Selkäjärven itäpäätä, Tuohilammen purolle, jossa partio oli havainnut klo 04.00 arviolta kahden joukkueen vahvuisen vihollisen ratsuväkiosaston jäljistä päätellen kulkeneen lännen suuntaan. Selkäjärven itäpäältä partio oli havainnut nuotiotulia Selkävaarasta.
- 17.25 II joukkueen ensimmäinen ryhmä saapui partiomatkalta Niemiskylästä, mistä toivat mukanaan 42 eläintä.
- 17.45 Hannikaisen partio osasto "B:stä" on jakaantunut kolmeen osaan ja yksi ryhmä siitä on palannut mainittuna aikana ja ilmoitti. Partio eteni maantien oikealla puolella Kesselin talvitielle, missä havaitsi noin joukkueen vahvuisen vihollisosaston jäljet jotka johtivat itään päin.
- 18.30 Partiot ilmoittivat palanneensa komentopaikalle.
- 18.30 Vänrikki Kauko ilmoitti että, Lentiiran ja Kalliojoen suunnilla toimineet partiot ovat palanneet, eivätkä havainneet matkallaan mitään erikoista.
- 18.45 Partio Hannikainen on todennut, että Onnelan ja Tuohilammen välisestä maastosta kuului kolketta ja hevosten liikettä. Samoin huomattiin nuotio tulen kajastusta, jonka arveltiin näkyvän "ryssän" ratsupartioiden nuotioista.
- 21.15 Lähti partio häiritsemään huomattua vihollisosastoa. Partiomiehet ja johtajat: Alikersantit, Ossi, Koivumäki, ja Tampio sekä sotamiehet, Pihlajaviita, Meriläinen, Malinen ja Komulainen ja Heikkinen.
- 11.12.39 05.05 Partio Rossi ilmoittautui suoritettuaan tehtävänsä. Partio havaitsi Kiekinniemen seudun vihollisen miehittämäksi. Sieltä kuului tiheätahtisen moottorin ääntä ja polttopuiden liikuttelua. Kiekinkosken seudulla oli aivan hiljaista. Paluumatkalla partio huomasi kaksi palavaa nuotiota Haukelan seudulla.
- 07.50 Partio Rossi ilmoittautui palanneeksi. Matkalta olivat havainneet seuraavaa: Polvelan kohdalla havaittiin kaksi nuotiota. Tähystettyään talon katolta partio havaitsivat noin kaksi joukkuetta vihollisia nuotioilla. Partiomme tuli havaituksi venäläisten ammuttua valoraketin. Koska partiomme oli pieni, emme käyneet vihollisen kimppuun. Jos vahvuus olisi ollut yksi joukkue, olisi tuhoamistehtävä saatu suoritetuksi.
- 08.00 Muu osasto paitsi partioitehtävissä olevat lähtivät raivaustöihin.
- 08.25 Lähti partio Rantala (1+2) tehtävällä ottaa yhteys oikealla oleviin omiin joukkoihin Ala-Jyrkällä.
- 10.45 Muona-autot lähtivät Kotajärvelle.
- 11.05 Ilmoittivat, että vihollinen ampuu heittimillä kranaattitulta etulinjaan.
- 11.10 Hälytettiin komppania.

- 16.30 Palasi Rapajärven partio, ei erikoista.
- 18.00 Lähti partio Karjalainen mukanaan I joukkueen toinen puolijoukkue Vääräjokilinjalle häiritsemään siellä olevaa vihollista.
- 19.05 Vänrikki Kauko sai käskyn, jonka mukaan hänen on siirryttävä osastonsa kanssa Varajoelle ja hävitettävä sillat sekä jäljelle jääneet talot. Lisäksi hänen on otettava yhteys komppanian päällikköön kun on saapunut Varajoelle.
- 12.12.39 02.00 Partio karjalainen, joka oli häirintätehtävällä Vääräjoella, oli palaamassa, kun heitä valotettiin voimakkaasti. Tietä tutkittuaan partio havaitsi tiellä pari pyörä jäljet. Pyörien väli oli noin kolme metriä ja renkaiden leveys 10 sm. Havainnon mukaan kysymyksessä oli vihollisen panssariauton jäljet.
- 09.40 Kuultiin ensimmäiset laukaukset Vääräjoelta.
- 09.50 Kersantti Leppilampi sai käskyn mennä Siltalaan, josta järjestää tiedustelun Rytyn suuntaan ja toisella osastolla Vääräpurolinjalle.
- 15.15 Luutnantti Ipatin sai käskyn lähteä vänrikki Haatajan joukkueen kanssa Vääräjokilinjalle ja aloittaa painostus vihollisen vasenta sivustaa vastaan joen vastarannalla.
- 19.00 Vartiomies ilmoitti, että oli nähnyt kaksi valkoista valorakettia, jotka olivat osasto Ipatin yhteysmerkit.
- 20.20 Lähetettiin käsky kersantti Leppilammelle, että hänen on vetäydyttävä Hongikkoahon korkeudelle ja varmistettava molemmat sivustat sekä maantien suunta.
- 20.45 Käsky luutnantti Ipatille vetäytyä Tyrävaaraan osastoineen.
- 22.15 Partio Hiironniemi (2) lähti ottamaan selvää oikeasta sivustasta.
- 23.05 Ilmoittautui partio Lemmetty ja Pulkkinen käskyt vietyään.
- 13.12.39 02.20 Osasto Ipatin saapui majapaikkaan Vääräjoelta.
- 02.40 Vänrikki Suomalainen sai käskyn miehittää Laajantienhaaran tasalla olevat viivytysasemat. Lähtö tapahtui välittömästi.
- 06.45 Luutnantti Ipatin osasto, johon kuuluvat I ja III joukkue sekä komentoryhmä saivat käskyn lähteä miehitysasemiin Laajan tienhaaran tasalle.
- 07.10 Komppaniaan ilmoittautui lisäjoukkoja (1+11+49) vänrikki Rasilon johdolla. (TO 4).
- 08.00 Erillinen osasto savutti tarkoitetun tavoitteen.
- 08.15 Osasto Rasilo lähti maastontiedusteluun osastolle määrätylle puolustuslohkolle.
- 08.55 Lähetettiin erillisestä osastosta partio polttamaan kaikki Lammasjärven eteläpuolella olevat talot.
- 09.30 2/osB. ilmoittautui ”Jussissa” järjestelyjä varten.

- 10.00 Ilmoitus luutnantti Ipatilta, että asemat on valmistettu ja varmistus on asetettu molemmille sivustoille.
- 10.35 Komppanian päällikkö antoi käskyn asemien miehityksestä. Luutnantti Kaasilan on miehittävä alue maantiestä vasemmalle Pieni-Kupsunen mukaan luettuna. Vänrikki Rasilon johdolla oleva osasto miehittää oikean puolen maantiestä Lammasjärvi mukaan luettuna. Ipatin osasto vetäytyy maantiesuunnassa ja asettaa kaksi joukkuetta reserviin komppanian päällikön käytettäväksi. Konekivääri puolijoukkueen ensimmäinen konekivääri asetetaan aseisiin taloryhmän kohdalle ja toinen maantien oikealle puolelle.
- 13.00 Käsky partiolle, jonka johtajana toimii sotamies Kauppi, (8 miestä) tehtävänä vihollisen yhteyksien häiritseminen. Partiosta paluu tapahtuu seuraavana päivänä.
- 13.20 Er.Os:n lähettämät partiot 13.12.39.
Alikersantti Pääkkösen partio, vahvuus 1+5, Katajavaaran tienhaaran luota tavoitteena Niemelän talot. Kohteessa on otettava selvää siellä mahdollisesti olevista vihollisista.
- 13.55 Vihollinen käynnisti hyökkäyksen.
- 14.30 Konekiväärin puolijoukkue ilmoittautui vänrikki Tervon johdolla.
- 15.00 Alikersantti Pääkkösen partio palasi ja ilmoitti, että Niemelän talon seutuvilla liikkuu aseettomia vihollisia arviolta noin ryhmän verran. Partio avasi vihollisia vastaan tulen ja vetäytyi sen jälkeen. Ei muuta mainittavaa.
- 15.00 Taisteluryhmä Karjalainen, tavoitteena Niemelä. Kohteessa on otettava selvää siellä olevan vihollisen vahvuudesta ja samalla on häiritävä sitä.
- 15.30 Luutnantti Ipatin ilmoitti, että I joukkueen puolijoukkue oli partiossa Niemelän talon lähellä Vääräjokilinjalla. Niitä vastaan kohdistettiin vihollisen toimesta konekivääri ja pikakiväärituli. Kaikki partion jäsenet palasivat terveinä takaisin.
- 15.35 Siltalan taloon määrättiin vartio 2./OsB:sta. Vahvuus 1+5.
- 16.30 Taisteluryhmä Karjalainen ilmoitti Niemelässä olevan vihollisen kuormastoa sekä maantien eteläpuolella olevassa metsikössä noin ryhmän verran vihollisotilaita. Taisteluryhmä avasi tulen, johon vihollisen puolelta vastattiin kivääri, pikakivääri, konekivääri sekä kranaatinheittimien tulella. Taisteluryhmä palasi kokonaisuutena takaisin.
- 18.30 Vänrikki Rasilon osastosta lähti 10 miestä partioitehtäviin luutnantti Ipatin käyttöön.
- 18.35 Kaksi miehinen partio lähti Lammasjärven suunnalle tiedustelu tehtävään.
- 14.12.39 06.45 2./Os.B. sai käskyn miehittää etummaisemat asemat ja siellä ollut Er.Os tulee asettumaan levolle.
- 09.20 Lähetettiin partio, vahvuus 1+2, ottamaan yhteys oikealla oleviin joukkoihin. Partion johtajana toimii alikersantti Säkkinen.

- 09.35 Erillinen Osasto, jota johti luutnantti Ipatti, ilmoittautui majapaikassa palanneeksi etulinjasta.
- 12.05 2./Er.Os. B ilmoitti, että vihollinen on aloittanut hyökkäyksen. Räjähdyspanos on laukaistu, mutta se on osunut vain miehiin.
- 12.20 Lähti vänrikki Leskinen puolijoukkueensa kanssa ottamaan selvää osasto Kaasilan vasemmalla sivustalla olevista vihollisista.
- 22.10 Vänrikki Kauko ilmoitti, että Kalliojoelle lähetetty partio on palannut. Partio ei havainnut mitään erityistä.
- 15.12.39 06.45 Lähti Er.Os. etulinjaan luutnantti Ipatin johtamana.
- 09.05 Er.Os. ilmoittautui majoituspaikassa.
- 11.35 Ilmoittautui sotamies Kaupin partio, joka oli toiminut vihollisen selän takana Venäjävaaran tienhaarassa. Tehtävänä oli ollut vihollisen häiritseminen. Mitään erityistä ei matkan aikana havaittu.
- 12.20 Partio Ossi sai tehtäväksi häiritä vihollista Polvelan ja Kähkölän välisellä maantiellä. (Vahvuus 1+11)
- 12.30 Saapui vänrikki Leskisen partio, joka ilmoitti seuraavaa:
Lähtö oli Kotajärven tienhaarasta Pienenjärven kautta Vääräjokilinjalle, josta edettiin maantielle molempiin suuntiin partioiden. Vihollisen liikettä ei havaittu muualla kuin Kähkölän seudulla. Maantie Leskisen väijytystukikohdan kohdalla oli panssariauton tasoittama.
- 14.00 Luutnantti Ipatti ilmoitti, että tiedustelupartio palasi etulinjasta ja ilmoitti että oli havainnut varmistuslinjan, edessä noin 200 metrin päässä, olevan vihollisen osaston.
- 14.00 Luutnantti Ipatti sai käskyn lähettää kolme partiota, joista ensimmäinen Väärä- jokilinjalle, toinen oikealle sivustalle ja kolmas maantien suunnalle.
- 17.00 Er.Os. johtaja luutnantti Ipatti ilmoitti että, vartiossa ollut sotamies Kyllönen on ampunut pimeässä omaa partiota, joka oli lähestymässä etulinjaa vihollisen suunnasta, sillä seurauksella, että sotamiehet M Mikkonen ja K Haverinen haavoittuivat. Mikkonen haavoittui polveen ja Haverinen haavoittui leukaan. Haavoittuneet toimitettiin välittömästi sairaalaan.
- 16.12.39 06.45 Lähti 2./Os.B majoituspaikastaan.
- 08.25 Saapui Er.Os etulinjasta majoituspaikkaan.
- 10.10 ”Ryssät” aloittivat heitin ja konekivääritulen Vääräjoella.
- 11.00 Vänrikki Leskinen lähti puolijoukkueensa kanssa vihollisen selustaan, missä tehtävänä on vihollisen yhteyksien häiritseminen.
- 12.10 Partio Hiironniemi, vahvuus kolme, lähti ”Jussista” Pienen Kupsusen kautta Piilolaan tutkimaan alueen maastoa.

- 12.30 Komppaniassa hälytys.
- 12.30 Vänrikki Kauko sai käskyn lähteä Varajoelta ja ilmoittautua osastoinen Er.Os luona. Varajoelle jätetään vain taisteluryhmä.
- 12.35 Komppania päällikkö antoi käskyn miehittää määrättyt asemat.
- 13.50 Käsky Os B:lle miehittää maantien vasen lohko.
- 15.30 Ilmoittautui partio Ossi, ettei ollut nähnyt mitään liikettä maantiellä Polvela - Kähkölä.
- 16.20 Ilmoittautui partio Hiironniemi tehtävänsä suorittaneena, ei erikoista.
- Asemat Tyrävaaralinjalla on miehitetty. Erityistä toimintaa ei Tyrävaaralinjalla ole ollut.
- Erillisen Osaston (Ipatin) partiotoiminta ajalla 15.12 – 16.12.1939
- 15.12.39 09.00 Partio, vahvuus kolme, tavoitteena Niemelän talo, jossa tehtävänä on viholliskohteen tiedustelu.
- 11.30 Edellä mainittu partio palasi ja ilmoitti että, Niemelän talossa on vihollisia ja se on asettanut varmistuksen maantien suuntaan.
- 10.30 Partio, vahvuus kolme, tavoitteena Lammasjärven etelärannalla oleva Hirsiniemen talo.
- 13.15 Edellä mainittu partio palasi ja ilmoitti alueen olevan vihollisista vapaa.
- 10.30 Partio Vääräjoen pohjoispuolitse, tavoitteena Vääräjokihaara.
- 12.50 Partio palasi ja ilmoitti ettei alueella ollut mainittavaa.
- 12.30 Partio Pääkkönen, vahvuus neljä, maantien suunnassa tavoitteena Niemelän talo.
- 14.00 Partio Pääkkönen palasi ja ilmoitti havainneensa Niemelän talon ja lähialueen vihollisen miehittämäksi, minkä joukon pääosat olivat joen toisella puolella.
- 14.00 Partio Rossi, tavoitteena Lammasjärven rannalla sijaitseva Pulkkila.
- 19.20 Rossin partio palasi ja ilmoitti, että viholliset ovat käyneet Hirsiniemen talossa ja rikkoneet esineitä. Juurikkalahti on vapaa vihollisista.
- 14.30 Partio Tampio, tavoite Niemelän talon eteläpuolinen niemen kärki.
- 16.35 Partio Tampio palasi ja ilmoitti tavoitteen olleen vapaa vihollisista.
- 15.50 Partio Tampio P, vahvuus 1+3, tavoitteena Vääräjoen kosket, josta on jatkettava kaksi kilometriä ylävirran suuntaan.
- 19.30 Edellä mainittu partio palasi ja oli havainnut matkallaan vain vanhoja jälkiä.
- 18.10 Partio Kerova, vahvuus kolme, Vääräjoen pohjoispuolitse tavoite viisi kilometriä Vääräjoen suuntaan.

- 22.40 Kerovan partio palasi ja ilmoitti saman mitä edelliset partiot ilmoittivat, ei mitään uutta.
- 21.45 Partio Koivumäki, vahvuus 1+5, tavoitteena Niemelän talo. Kohteessa tehtävänä on vihollisen häiritseminen.
- 23.00 Partio Koivumäki palasi ja ilmoitti että, vihollista häirittiin. Myös vastapuoli vastasi tuleemme suuntaamalla kaikki aseensa partiota kohti.
- 2./Os.B partiotoiminta
- 16.12.39 06.30 Partio Kemppe, vahvuus 1+4, tavoitteena Hongikkoaho. Tehtävänä tiedustella alueen lähiympäristöä.
- 06.30 Partio Vähämäki, vahvuus 1+2, tavoitteena Pääkkölä ja Pulkmila.
- 10.20 Partio Kemppe palasi ja ilmoitti että, Hongikkoahon seutu oikealta puolelta on vapaa vihollisista.
- 12.00 Partio Rossi palasi ja ilmoitti että, Hongikkoaho on vihollisen miehittänyt. Vihollinen avasi tulen partiota kohti. Partio ampui kolme vihollista. Kiivaassa tulituksessa partion oli vetäydyttävä, jolloin osa partion suksista jäi vihollisen saaliiksi.
- 12.30 Alkoi vihollisen hyökkäys.
- 17.00 Partio Rusanen, vahvuus 1+5, tehtävänä tiedustelu Verilammen tasalle.
- 18.00 Partio Sorri, vahvuus 1+10, tavoitteena Kotajärven tienhaara.
- 18.50 Luutnantti Kaasila ilmoitti, että Rannan talosta kuului hakkaamista ja moottorin surinaa. Samasta paikasta ammuttiin kolme tykinlaukausta vasenta sivustamme kohti.
- 19.00 Partio Rusanen palasi, ei erikoista.
- 19.00 Partio Aronen sai tehtäväksi partioida Vääräjokilinjalle. Kohteessa partion piti koettaa tuhota vihollisen rakentama silta.
- 17.12.39 05.05 Partio Sorri palasi ja ilmoitti Kotajärven sillan olevan vihollisen miehittänyt. Partio ampui yhden vihollisen sillan maastossa.
- 06.50 Partio Aronen palasi ja ilmoitti päässeensä Vääräjoen sillalle, jota vihollinen ei ollut varmistanut. Partio hävitti sillan.
- Er.Os. partiotoimintaa
- 10.05 Partio Rossi, vahvuus 1+9, tehtävänä tiedustella aluetta tavoitteena Kotajärven tienhaara.
- 2./Os.B ilmoitukset
- 13.40 Luutnantti Kaasila ilmoitti, että Tyrävaaran talot on sytytetty tuleen. Tulipalon vuoksi on luutnantti Rainion joukkue vetäytynyt metsänreunan aseisiin.

- 14.10 Ilmoitus luutnantti Ipatilta, että vihollisen molemmat panssariautot ovat noin 50 metrin päässä aukean laidasta. Toisesta ammutaan ja toisen luona on miehiä jotka liikehtivät.
- 15.30 Käsky luutnantti Kaasilalle. Kaasilan on koottava itselleen reservi niistä osastoista, joita vähimmän painostetaan ja järjestettävä tähystys Tyrävaaran taloon.
- 15.30 Osasto Ipatin puolustuslohkolla on rauhallista. Tähystäjät ovat havainneet hyökkäysvaunun liikehtivän aukean reunassa murren molemmilla puolilla.
- 15.45 Ilmoitus osasto Hannikaiselta, että osasto Hannikaista vastapäätä olevassa niemessä on vihollisen pikakivääri ja konepistooli pesäke. Ei muuta mainittavaa.
- 16.20 Partio Leskinen palasi ja ilmoitti: Tavoitteessa Polvelassa, johon partio saapui klo 23.00, tähystettiin aluetta eikä havainnut siellä mitään liikettä. Tiellä oli ratsupartioiden jälkiä.
- 16.35 Partio Vähämäki ilmoitti palanneensa partiosta. Ei havainnut erikoista.
- 20.35 Partio vänrikki Jorma Kaukon johdolla, tavoitteena Kortevara maantien oikea puoli. Kohde on tiedusteltava ja vihollista häiritävä sen selkäpuolelta.
- 20.35 Partio Ossi, joka lähti samanaikaisesti, sen tavoitteena on Niemelän torppa. Kohteessa on häiritävä paikalla olevaa vihollista.
- 18.12.39 05.00 Palasi vänrikki Kaukon partio ja ilmoitti: Etenimme Laajan talon kautta Korteaholle, jossa ei havaittu vihollisen osastoja. Maantiellä Hongikkoahossa, tavattiin vihollisen jäljet, jotka johtivat Rannan taloon. Talon ympäristö oli miehitty vihollisten ketjulla joka nukkui. Tällöin avattiin tuli vihollisosaston nuotiolla olevia osia vastaan noin klo 02.30. Vihollinen vastasi tuleen kaikilla aseillaan, tykillä, konekiväärillä, pikakiväärillä ja konepistooleilla. Partio irtaantui ja palasi ehjänä.
- 07.00 Partio Ossi palasi ja ilmoitti, että hänen partiolle määrätty alue on vihollisista vapaa. Partio räjäytti vihollisen uudelleen rakentaman Vääräjoen sillan klo 01.30 ja poltti samalla Niemelän talon.
- 08.30 Partio Hiironniemi, vahvuus 1+5, tavoite Vääräjoen sillan takana oleva mäki. Kohteessa on häiritävä vihollisen yhteyksiä.
- 10.00 Vänrikki Leskinen sai käskyn ottaa luutnantti Kaasilan reserviosasto johtoonsa ja yhdistää siihen hänellä aikaisemmin olleet partiomiehet. Kaikkialla on rauhallista.
- 15.00 Partio Pihlajaviita, tavoite Kotajärven tienhaara, tehtävänä tiedustelu.
- 15.40 Partio Höykinpuro, vahvuus 1+10, tavoite maantien pohjoispuolelta Vääräjokilinjan sillan taustalla oleva mäki. Kohteessa tehtävän on vihollisen yhteyksien häiritseminen ja tuhoaminen.
- 17.30 Komppania Kaasilan tähystyspaikka, joka sijaitsee Kupsusenjärven pohjoispuolella, on havainnut vihollisen käyttäneen 13 hevosta juomassa päivällä Pienen Kupsusen rannassa. Muutoin koko päivä oli rauhallinen.

- 18.00 Partio Hiironniemi palasi ja kertoi, että Vääräjokilinjalla ei ole vihollisia eikä muuta liikettä ole havaittu.
- 18.25 Partio Pihlaviita palasi. Kotajärven tienhaara on vihollisesta vapaa.
- 20.40 Partio Kauko, vahvuus 3+4, tavoitteena Pieni Kupsusenjärven pohjoisranta. Tehtävänä tähyttäminen. (Rannan talon alueella oleva vihollisen tukikohta).
- 21.50 Partio Karppinen, tavoitteena ja tehtävänä on sen murresteen miinoittaminen, jonka vihollisen hyökkäysvaunut ovat kiertäneet.
- 22.40 Partio Kauko palasi tähytystehtävästä ja kertoi että, tähyttäminen on yön aikana huonoa pimeyden takia. Havaittiin ainoastaan nuotioiden valoa ja kajastusta. Kaikki muutoin oli rauhallista.
- 19.12.39 02.00 Alikersantti Karppinen ilmoitti että miinat on asennettu murresteen luokse.
- 10.45 Partio Leskinen, vahvuus 1+5, tavoite Kotajärven tienhaara. Kohteessa on tiedusteltava vihollisen liikkumista.
- 11.10 Kaasilan komppanian tähyttäjä huomasi, että vihollisen joukot lähtivät liikkeelle. Ensin lähti yksi joukkue ja panssariauto, sitten kahdeksan ratsua ja kaikki muut niiden perässä.
- 11.40 Vihollinen käynnisti hyökkäyksen
- 13.05 Ilmoitti Er.Os tähyttäjä, että vihollisen hyökkäysvaunut ovat tulleet murresteen etupuolelle.
- 14.30 Ilmoitus luutnantti Kaasilan komppaniasta. Vihollisen hyökkäysvaunu on mainittuna aikana pysähtynyt murresteen taakse.
- 14.50 Luutnantti Ipatti ilmoitti, että vihollisen painostus kohdistuu hakkuuaukeaa kohti.
- 16.25 Partio Höykinpuroilta tieto, jonka yksi partiomies toi, ilmoitti, että noin puolentoista joukkueen vahvuinen vihollisosasto on tullut Kiekinkoskelta päin ja ylittänyt Vääräjoen.
- 16.30 Partio Laurila, vahvuus 1+6, tavoitteena Vääräjokilinjan takan oleva mäki. Kohteessa on häiritävä ja tuhoava vihollisen yhteyksiä.
- 16.35 Palasi partio Leskinen ja ilmoitti, että oli nähnyt vihollisen 11 miehisen ratsupartion Kotajärven tienhaaran ja Niemelän torpan välillä, kulkusuunta Kiekinkoskelle päin. Havainto tehtiin klo 13.00.
- 16.40 Partio Airaksinen palasi ja ilmoitti, että kohteena olleessa Hongikkoahossa ei havaittu mitään erikoista.
- 20.00 Partio Moilanen, vahvuus 1+4, tavoitteena Lammasniemen talot, jossa tehtävänä on suorittaa tiedustelua aamuun saakka.

	21.45	Ilmoittautui kenttäkanuunaosasto alikersantti Variksen johtamana. Vahvuus 1+10.
	22.55	Partio Rantala, tavoite Laajan ja Hongikkoahon välisen maantien, missä tehtävänä on liikenteen tarkkailu.
20.12.39	00.30	Lähti kenttäkanuunaosasto esikuntaa kohti. Samaan aikaan suoritettiin vaihdot asemissa.
	05.00	Partio Rantala palasi ja ilmoitti, ettei tavoitteena ollut tietä ollut käytetty eilisen lumisateen jälkeen.
	11.50	Partio Tampio, vahvuus 1+4. Tavoitteena on Hongikkoaho ja tehtävänä siellä on kohteen tiedustelu.
	12.15	Kaasilan komppanian tähystäjä ilmoitti, että vihollisen joukot ovat osin läheneet liikkeelle, on myös havaittu turpeenkuljetusta ja pöllien kolinaa.
	14.45	Partio Laurila, jonka kohteena oli Niemelän silta, kohteessa partio tapasi klo 12.00 noin 7 – 8 hevosta kuomineen ja neljä ratsua sekä joitakin kiväärimiehiä, jotka hommasivat jonkinlaisen pukin kanssa. Partio avasi tulen, jolloin osa hevosista ja miehistä kaatuivat. Samanaikaisesti partio havaitsi Niemelän puolella, mäen mutkassa kaksi hyökkäysvaunua, jotka ajoivat Tyrävaaraan päin. Samoin samalla puolella jokea oli ratsumiehiä, jotka tulittivat meidän partiotamme.
	15.30	Vänrikki Kauko ilmoitti, että Rannan talon aukealla on ”ryssillä” noin 30 hevosta ja miehiä, joidenka lukumäärää ei varmuudella voi todeta. Havaintojen mukaan yrittävät tehdä itselleen maahan kaivettuja asuntoja.
	17.00	Lutnantti Kaasilan lähettämä partio palasi ja ilmoitti, ettei tavoitteessa havaittu mitään erikoista.
	19.15	Vänrikki Kauko sai käskyn partioida Vääräjokilinjalle ja räjäyttää vihollisen korjaama silta.
	21.30	Ilmoittautui hyökkäysvaunujen torjuntaosasto, vahvuus 1+8.
21.12.39	01.15	Vänrikki Kauko ilmoittautui tehtävän suoritettuaan. Sillan seutu todettiin vapaaksi vihollisista ja silta räjäytettiin. Paluumatkalla häirittiin Rannan talon alueella olleita vihollisia.
	07.00	Vänrikki Kauko sai tehtäväksi häiritä vihollisia Pienen Kupsusen pohjoispuolella olevan tähystyspaikan luota, ampumalla kahdella konekiväärillä.
	09.25	Vänrikki Kauko palasi ja ilmoitti tehtävän suoritetuksi. Tuloksista ei varmaa havaintoa, mutta ainakin vihollisen tykit ja konetuliaseet alkoivat toimia.
	10.50	Partio Rossi, jonka tavoitteena oli Hongikkoaho, palasi ja ilmoitti, ettei ollut havainneet kohteessa vihollisia, mutta kylläkin nuotiotulia. Partio toi mukanaan aikoinaan vihollisen puolelle jääneet viisi paria suksia.
	11.15	Partio Säkkinen, vahvuus 1+2, tavoitteena Rapajärvi. Tehtävänä on alueen tiedustelu.

- 11.20 Partio Heikkinen, vahvuus 1+3, tavoitteena Pienen Kupsusen pohjoispuolitse Vieton talo. Tehtävänä on kohteen tiedustelu.
- 13.00 Vihollinen ampui kranaatinheittimellä hakuammuntaa omien joukkojemme teltoista nousevia savuja maalina pitäen. Ei mitään tuloksia. Muutoin on aika rauhallista.
- 17.10 Partio Säkkinen palasi ja ilmoitti, että Tavoitteena ollut Rapajärven alue vihollisista vapaa.
- 21.05 Partio Höykinpuro, vahvuus 1+3, tavoitteena Vääräjoen silta. Mikäli viholliset ovat rakentaneet jokeen uuden sillan, se on tuhottava.
- 21.35 Partio Rossi, vahvuus 1+9, tavoitteena Hongikkoaho. Kohteessa on häiritävä vihollista samanaikaisesti selkäpuolelta kun konekivääriosasto avaa tulen Pieni Kupsusenjärven pohjoispuolelta.
- 21.35 Vänrikki Kauko sai käskyn järjestää tulylläköön kahdella konekiväärillä Pienen Kupsusenjärven pohjoispuolelta Rannan taloon majoittuneita vihollisia kohti. Tulenavaus klo 01.00.
- 22.12.39 01.40 Partio Heikkinen Kotajärven suunnalta, ilmoittautui tehtävän suorittaneena. Tien suunnalla ei havaittu erikoista.
- 02.00 Vänrikki Kaukon palasi tehtävän suorittaneena. Konekiväärijoukkue ampui Pienen Kupsusenjärven pohjoispuolelta Rannan taloa, johon viholliset olivat asettuneet asumaan.
- 03.00 Partio Rossi palasi häiritsemästä Rannan talon vihollisia etelän suunnasta kun konekiväärijoukkue tulitti sitä pohjoisen suunnasta. Partio palasi ehjänä takaisin.
- 12.00 Partio Hytönen, tavoitteena Juurikkaniemi, missä tehtävänä on vihollisen tiedustelu.
- 18.10 Partio Hytönen, jonka tavoitteena oli Juurikkaniemi, palasi ja ilmoitti, etteivät olleet havainneet kohteessa mitään erikoista.
- 18.15 Partio, vahvuus 3, tavoitteena Seilosen talo. Kohteessa on tiedusteltava, siellä mahdollisesti olevia vihollisia.
- 18.50 Osasto Kauko, vahvuus 1+4+35, tavoitteena Vääräjokilinjalla oleva silta. Kohteessa on tuhottava siellä olevia vihollisen kohteita.
- 18.50 Partio Heikkinen, vahvuus 1+5, tavoitteena Salmen talo, Kesseli ja Korkea. Tehtävänä on tiedustella kohteiden välinen maasto.
- 21.15 Seiloseen suunnattu partio palasi ja kertoi, ettei ollut havainnut vihollisosastojen jälkiä.
- 23.12.39 02.00 Partio Kauko palasi ja ilmoitti, että tavoitteena ollut Vääräjokilinja on vapaa vihollisista.

- 08.00 Partio Karjalainen, joka oli lähialueella tiedustelutehtävässä, ilmoitti, että vihollinen on kaivautunut Rannan taloaukealle, laittanut puupölleistä suojaruostuksia ja asettanut varmistuksen kaikkiin suuntiin.
- ? Partio Höykinpuro, tavoitteena Vääräjokilinja, tehtävänä viholliskohteiden tuhoaminen.
- 11.55 Ilmoittautui Kranaatinheitin osasto, 1+33, vänrikki Aarnion johdolla.
- 13.15 Kranaatinheitin osasto lähti etulinjaan asemien laittoon vänrikki Kaukon opastamana.
- 13.55 Partio Leinonen, tavoitteena Laajan tienhaara. Kohteessa tehtävänä on vihollisen yhteyksien häiritseminen ja tuhoaminen.
- 16.15 Partio Heikkinen, jonka tavoitteena oli ollut Kesseli, palasi ja kertoi, ettei alueelta ollut mainittavaa kerrottavaa.
- 17.30 Partio Höykinpuro palasi ja ilmoitti, että ”ryssät” olivat klo 14.35 kuljettamassa heiniä. Partio avasi tulen ja tuhosi kaksi sotilasta ja yhden hevosen. Omalle partiolle ei tullut tappioita.

18.00 Luutnantti Kekkosen käsky eri yksiköille:

- luutnantti Kaasilan osasto hyökkää kahdella joukkueella Tyrävaaran – Pienen Kupsusen järven pohjoispuolitse.
- luutnantti Ipatin joukkue hyökkää maantien suunnassa, eli oikealta, johon alistetaan konekiväärin puolijoukkue Tervo.
- vänrikki Kaukon joukkue ja yksi konekivääri siirretään Väärälle joelle, missä on tiedusteltava ja varmistettava. Panssarintorjuntatykki siirtyy sen jälkeen aseisiin Rannan talon tienhaaraan, kun luutnantti Ipatin osasto on hyökkäysvalmiina.
- pioneeriryhmä miinoittaa sivutien ja laittaa vaijerit paikoilleen.
- yksi konekivääri sijoitetaan Tyrävaaran taloon mistä sen on tuettava omien joukkojen vetäytymistä.
- kranaatinheitin osasto aloittaa tulikeskityksen vihollisen majoituspaikkaan.
- osasto Rasilo jää reserviin Hongikkoahon länsireunaan, jossa on myös komppanian komentopaikka.
- hyökkäys alkaa 24.12 klo 08.00.

Tarkemmat määräykset:

- heti kranaatinheittimien keskityksen jälkeen aloittaa luutnantti Kaasila etenemisen ja ilmoittaa etenemisen edistymisestä valoraketilla.
- luutnantti Ipatin, jos ei joudu hyökkäysvalmiusasemissaan taisteluun, lähtee hyökkäämään Rannan taloon. Hyökkäysvalmiusasemissa on oltava klo 07.30.
- panssarintorjuntatykin on oltava ennen kahdeksaa uudessa asemassaan.
- heti luutnantti Ipatin miehityksen jälkeen asetetaan maamiinat sivutielle.
- ilmoitukset osastojen valmiudesta on lähetettävä.
- tiedustelu yön aikana ulotetaan mahdollisimman syvälle. Vihollisen tähytäjät on työnnettävä niin kauas, että metsän reuna on aamulla vapaa vihollisista.

- sairasajoneuvoasema on hiekkakuopassa, johon Er.Os varaa kaksi ajoneuvoa. Patruuna-ajoneuvot ovat samassa paikassa ja siirtyvät tarvittaessa eteenpäin.
- 20.50 Partio Leinonen palasi ja ilmoitti, ettei ollut havainnut mitään erikoista.
- 24.12.39 08.00 Aloitettiin jouluaatto aamuna hyökkäys kohti Rannan taloa.
- 09.30 Luutnantti Kaasilan osastosta ilmoitettiin, että se on saavuttanut asemat Rannan taloaukean laidasta. Samalla ilmoitettiin, että luutnantti Kaasila on haavoittunut.
- 09.45 Ainoastaan vähäistä ammuntaa.
- 10.20 Kranaatinheitin osasto asetti heittimet uutta tulikeskitystä varten.
- 11.20 Ilmoitus Er.Os tähytäjältä, että vihollinen on kiivaammin pyrkimässä Pienen Kupsusen rantaa Siltalan talon kautta Kotajärven tielle.
- 11.40 Er.Os ensimmäinen joukkue aloitti hyökkäyksen, jonka tavoitteena on Rannan talo.
Tavoite saavutettiin ilman vihollisen vastarintaa ja huomattiin vihollisen perääntyvän kuormastoineen Kotajärven tien suuntaan..
- 12.05 Ensimmäinen joukkue sai käskyn ryhtyä ajamaan takaa perääntyvää vihollista. Osa vihollisen kuormastosta oli tuhoutunut Rannan taloaukealle, jonne oli jäänyt yksi panssariauto, kuusi hevosta ja kaatuneita vihollisia.

Ensimmäisen joukkueen ryhdyttyä ajamaan takaa vihollisia Pienen Kupsusen suunnassa, sai os. Rasilo ja kolmas joukkue käskyn ryhtyä ajamaan takaa vihollista maantien suunnassa tavoitteena Vääräjoki.
- 13.30 Käsky luutnantti Rainiolle. Osasto B kokoontuu kokonaisuudessaan Rannan talon tienhaaraan.
- 15.30 Käsky ensimmäiselle joukkueelle, että sen on edettävä Siltalasta Kotajärven tienhaaraan ja samalla tutkittava ja haravoitava maasto siltä suunnalta. Sen jälkeen on joukkueen kokoonnuttava Rannan tienhaaraan.
- 16.30 Ilmoitus kolmannen joukkueen johtajalta, että ”ryssä” on asettunut aseisiin Kortevaaralle.
- 16.35 Käsky kolmannelle joukkueelle ja Os. Rasilolle. Osaston on kaarrettava oikealta vihollisen kylkeen.
- 18.30 Ilmoittautui ensimmäinen joukkue Rannan talon tienhaarassa ja ilmoitti, että vihollinen kuormasto ja hevoset on tuhottu ja kuormasto on nyt omien joukkojen hallussa. Ammuttiin 14 hevosta ja yksi ratsuhevonen otettiin kiinni. Myös hevostmiehet suurimmaksi osaksi ammuttiin.
Saaliiksi saatu kuormasto käsittää, yhden tykin, muutamia pikakivääreitä, neljä laatikkoa taistelukaasua, kaasusuojeluvälineitä ja muuta sotaan liittyvää materiaalia.
Yksi haavoittunut vihollinen tavattiin Kotajärven tienhaaran läheisyydestä, joka myöhemmin kuoli vammoihinsa.

- 19.30 Partio Aronen, vahvuus 1+5, tavoitteena Polvela. Kohteessa tehtävänä on vihollisen takaa-ajo.
- 20.00 Vihollinen lähti perääntymään Vääräjokilinjaa kohti, jossa vänrikki Kaukon osasto oli asemassa. Vihollinen pääsi läpi hyökkäysvaunun ja kranaatin heittimien tukemana ja jatkoi vetäytymistään Kiekinkosken suuntaan.
- 21.00 Sotapoliisiauto saapui hakemaan sotasaalismateriaalia.
- 23.50 Er.Os majoitusparakkiin lepoa varten.
- 25.12.39 00.25 Luutnantti Rainio sai käskyn, että hänen on lähetettävä yhden joukkueen vahvuinen osasto vihollisen takaa ajoon. tavoitteena Kiekinkoski, josta edelleen on partioitava Hukkajärvelle saakka.
- 05.30 Lähti kersantti Hannikainen joukkueen vahvuisella osastolla ajamaan takaa vihollisia.
- 06.00 Partio Aronen palasi ja ilmoitti, että viholliset vetäytyvät hyökkäysvaunun perässä Kiekinkoskelle.
- 09.30 Sotapoliisiauto saapui hakemaan sotasaalimateriaalia.
- 15.20 Vänrikki Rasilo sai käskyn lähteä osastoineen tavoitteena Kiekinkoski, jossa on otettava yhteys kersantti Hannikaisen osastoon ja edettävä niin pitkälle kuin on mahdollista.
- 15.40 Evakuoimisauto palasi kirkonkylän matkalta.
- 18.05 Osasto Rasilo lähti, tavoitteena Hannikaisen osasto Kiekinkoskella. Osasto Rasiloa seuraa puhelinryhmä.
- 21.20 Käsky osasto Ipatille. Er.Os + 2./Os.B ja kranaatinheittimet lähtevät marssille 26.12 klo 05.30.
- 26.12.39 05.30 Lähti Er.Os + Os. B + Krh ja Hvt liikkeelle tavoitteena Polvela.
- 05.30 Ilmoitus osasto Hannikaiselta Mäntyvaarasta 26.12 klo 00.02:
Olemme Mäntyvaarassa. Maantie ja sen lähiympäristö on vapaa vihollisista Kiekinkoskelle saakka. Partiomme sai kosketuksen viholliseen klo 00.00 Kiekinniemiellä, jossa sen etummainen varmistus on Kiekinniemen ja Kiekinkosken välillä. Partio yllätti tulellaan vihollisen Kiekinniemen talossa, josta vastattiin laimeasti kivääritulella. Partiot ovat käyneet myös Lutjan ja Peltosalmen taloissa. Vihollisella ei ole yhteyttä Kesseliin eikä Kusionvaaraan teiden kautta Kuusijärvelle. Osa vihollista ja panssariauto ovat yöpyneet 24 ja 25.12 välisen yön Selkävaarassa. Aamulla jatkan tiedustelua. Rasilon osasto saapui tänään klo 00.40 ja yöpyi täällä.
Kersantti L Hannikainen.
- 09.00 Osasto Kolehmainen saapui Polvelaan.
- 09.00 IV joukkue, vänrikki Kaukon johdolla, tavoitteena Selkävaara. Kohteeseen on asetettava varmistus partioimalla ja tiedusteltava mahdolliset vihollisen liikkeet.

- 09.00 Partio Ossi Lutjan taloon varmistustehtävällä.
- 17.00 Kiekinkosken eteläpuolitse lähetetty partio ilmoittaa, että talvitietä Kiekinkoskelta Hukkajärvelle ei ole käytetty. Samoin myös Kiekinkoskelta Kusionvaaraan johtavaa tietä ei ole käytetty.
- 17.00 Tähystäjät havaitsivat, että Kiekinniemen talossa on ”ryssiä”. Partio kävi Hamaravaarassa, missä aikaisemmin on asunut vihollisia, mutta ei aivan viimeaikoina, eikä siellä ole myöskään liikuttu. Kiekinniemen ja Hukkajärven välillä huomattiin noin joukkueen vahvuinen vihollisosasto ja panssariauto matkalla idän suuntaan. Tähystyselin, joka on Kiekinniemen vastakkaisessa niemessä, on havainnut, että viholliset tekevät varustelutöitä.
- 19.40 Partio Meriläinen, tavoite Lutjan talo. Kohteessa on otettava yhteys siellä olevaan partioon.
- 22.30 Partio Meriläinen palasi ja ilmoitti, että klo 14.00 on lähetetty partio Nivan taloon, vahvuus neljä miestä, tiedustelutehtävällä. Partio ilmoitti, että Jyrkänkosken asemista on käynyt 15 miehen partio Lutjalla ja saanut yhteyden partio Ossiin. Ei erikoista mainittavaa.
- 27.12.39 07.00 Partio Aronen, vahvuus 1+5, tavoitteena Hukkajärven kylä. Kohteessa on tiedusteltava ja poltettava mahdollisesti sinne polttamatta jääneet talot.
- 09.00 Partio Kilpeläinen, jonka tavoitteena oli Kälkänen, palasi ja ilmoitti, ettei vihollisia havaittu sillä suunnalla.
- 11.00 Kersantti Kiurun osasto Lutjan taloon varmistustehtävällä.
- 12.45 Ilmahälytys. Vihollisen kaksi lentokonetta lentää reitillä Kuhmo – Lentiira.
- 13.00 Ilmavaara ohi.
- 16.30 Palasi partio Ossi Lutjalta ja kertoi ettei havainnut mitään tavallisuudesta poikkeavaa. Partio oli myös tavannut Jyrkänkosken partion klo 09.00.
- 16.50 Värikki Rasilo ilmoitti, että Hukkajärven talot palavat, samoin Hamarassa.
- 16.50 Kiekinniemen tähystäjät havaitsivat klo 15.00, että vihollisen nelimiehininen partio lähti Hukkajärvelle päin. Noin 15 minuutin kuluttua kuului yksi laukaus, jonka jälkeen 65 miestä meni aseisiin tien pohjoispuolelle ja toinen melkein samankokoinen sakkini meni maantien toiselle puolelle.
- 20.45 Käsky kranaatinheitin ja konekiväärijoukkueelle sekä IV joukkueelle. Joukkueiden on lähdettävä Kiekinkoskelle 28.12 klo 03.00.
- 28.12.39 03.15 Lähtivät osastot marssimaan tavoitteena Mäntyvaara, missä ryhmitytään Kiekinniemelle suoritettavaa hyökkäystä varten.
- 06.10 Osastot Mäntyvaarassa jossa annettiin käsky hyökkäystä varten.
- 06.30 Osastot ryhmittivät hyökkäystä varten, jonka jälkeen etenivät etulinjaan.

- 08.30 Kranaatinheitin avasi tulen Kiekinniemen talossa olevia vihollisia vastaan. Samanaikaisesti avasi neljä, kranaatinheittimistä vasemmalla sijaitsevaa konekivääriä tulituksen vihollisen joukkoja vastaan, jotka kiirehtivät kuormastonsa luokse osan miehittäessä taisteluasemat. Konekiväärit pitivät vihollisen kurissa koko ajan, siten etteivät ”ryssät” päässeet siirtämään kuormastoaan pois.
- 11.30 Ilmoitus osasto Haatajalta. Vihollinen on lähtenyt osillaan vetäytymään ja tähystäjät huomasivat vain vähän liikettä. Hyökkäyksen johtaja, Kekkonen antoi käskyn jonka mukaan kranaatinheittimien on lopetettava ammunta ja vetäydyttävä Mäntyvaaraan.
- 11.30 Partio, vahvuus neljä miestä, Kesseliin ja Kälkäselle. Tehtävänä jatkuvaa partiointia Kesselin, Kälkäsen ja Kälkäsenjoki suun suunnalla.
- Jatkuvaa partiointia Lutjalta Nivalaan sekä yhteys Jyrkässä oleviin omiin joukkoihin.
- 11.35 Osasto Haataja ilmoitti, että vihollisia on vielä Kiekinniemen talossa ja ne ovat varustettuja konetuliaseilla. Samalla Haataja pyytää kranaatinheitin keskitystä Kiekinniemelle.
- 11.40 Käsky kranaatinheittimelle, että sen on ammuttava uusi keskitys. Heitin oli asemassa ja avasi tulen klo 11.50.
- Keskityksen jälkeen talosta poistui noin kymmenen vihollista, mutta sinne jäi vielä neljä, jotka eivät poistuneet vaan jatkoivat tulitusta.
- 15.30 Hyökkäysoasastot valtasivat vihollisen asemat ja kuormaston. Kuormastossa oli 24 elävää hevosta ja saman verran kuolleita, yksi hyökkäysvaunu, yksi tykki ja kaksi tykinammusvaunua. Lisäksi saaliiksi saatiin monenlaisia aseita ja muuta materiaalia.
- 15.40 Ilmoitus osasto Hannikaiselta. Osilla osastoamme ajetaan takaa perääntyviä vihollisia osan ollessa vielä asemissa. Samalla ilmoitettiin, että ne hevoset, jotka eivät päässeet aamuhämärissä lähtemään asemapaikastaan, on osasto Hannikainen tuhonnut niistä yhdeksän hevosta.
- 16.00 Aloitettiin jälkien puhdistus ja sotasaaliin kuljetus. Toiset osaston osat partioivat edelleen.
- Osasto B lähettää partion Kotajärvelle.
- Er.Os suorittaa partiointia Polvelan kohdalla.
- 18.00 Lähti II joukkueen puolijoukkue puhdistamaan Kiekinniemeä.
- 29.12.39 08.30 Partio Mäntyvaarasta Hukkajärvelle, tehtävänä vihollisjoukkojen loppujen takaa ajo ja jälkien siivoaminen.
- 20.00 Ilmoitus Hukkajärven partiolta. Partio on tavannut rajalle vievän polun, jossa jäljet ovat viimeöisiä, jäljistä ainoastaan yhdet ovat tämänpäiväisiä. Partio tapasi myös noin viiden miehen jäljet, jotka johtivat Saunajärven suuntaan, jälkiä ei seurattu. Valtakunnan rajalle vievät jäljet ovat Pläkkäjän suuntaan. partio jatkaa tiedustelua.

	20.25	Partio Pihlajaviidan mentyä noin 1,5 km Kälkäsen suuntaan, se näki tulet ja kuuli konekivääriammunnaa. Partio palasi heti takaisin. havainto tehtiin klo 17.30.
	20.35	Taisteluryhmä Kempainen 2./Os.B:stä Kälkäselle.
30.12.39	02.45	Ilmoitti partio Kempainen että Kälkäsen suunnalla ei havaittu mitään erikoista.
	02.45	Mäntyvaarasta käsin toimiva osasto Haataja partioi jatkuvasta Hukkajärven suunnalle.
	10.15	Kranaatinheitinosasto sai käskyn ilmoittautua esikunnassa.
	13.15	Kranaatinheitinosasto lähti vänrikki Aarnion johtamana ja ilmoittautui esikunnassa.
	13.20	Osa joukoista suoritti taisteluasemien varustamiseen liittyviä töitä.
31.12.39	08.00	Käsky II ja IV joukkueelle. Joukkueet siirtyvät Mäntyvaaraan varmistustehtävään. Osastot Haataja ja Rasilo palaavat Polvelaan.
	08.00	Partio Kusionvaaraan. Kohteessa on tiedusteltava mahdollisia vihollisen liikkumisia.
	14.30	2./Os.B:stä käsky väepeli Hannikaiselle, että hänen on valmistauduttava lähtemään joukkueensa kanssa partioon tavoitteena Kuusijärven maantie. Tehtävänä on häiritä vihollisen yhteyksiä.
	15.30	Partio Kusionvaarasta palasi ja ilmoitti, etteivät vihollisen joukot ole liikkuneet sillä suunnalla ollenkaan ja että Kusionvaaran ukko on ollut ja asunut kotonaan ja hoitanut karjaansa.
	18.00	Partio Heikkinen palasi Hukkajärveltä. Partio oli havainnut noin puolentoista kilometrin päässä Hamarasta Kiekinkoskelle päin kaksi "ryssää", joita vastaan partio avasi tulen. Viholliset olivat häipyneet pimeään turvin eikä partio tavannut enää niitä.
1.1.40	06.30	Partio Kemppe, vahvuus 1+4, tavoitteena Hukkajärvi. Tehtävänä kohteessa on harhautuneiden vihollisten takaa-ajo.
	09.30	2./Os.B:stä I joukkue väepeli Hannikaisen johtamana lähti Kuusijärven tielle.
	12.15	Sissijoukkue Moilanen saapui Jyrkältä ja lähti Mäntyvaaraan, josta matka jatkui edelleen valtakunnan rajan suuntaan.
	14.15	Partio Kemppe palasi ja ilmoitti, että partion saavuttua Hamaravaaran tasalle, olivat tavanneet yhden aseettoman vihollisotilaan, joka oli kävellyt Kiekinkoskelle päin. Samassa paikassa, Hamaravaarassa, partio havaitsi vihollisen jättämän polun pohjoisen suuntaan. Partio ei seurannut jälkiä.
	15.00	Partio Mäntyvaarasta lähti tutkimaan Hamaravaarassa havaittuja vihollisen jälkiä.

- 15.30 Vänrikki Suomalainen ilmoitti, että Mäntyvaarassa oleva osasto on käsitellyt venäläistä käsikranaattia, joka tällöin oli räjähtänyt. Räjähdyksessä loukkaantui neljä miestä, jotka toimitettiin joukkosidontapaikalle.
- 16.00 Esikunnasta ilmoitettiin, että Alajyrkän maastossa on havaittu vihollisen partioita.
- 18.30 Partio Keränen, vahvuus 1+5, tavoitteena Rapalampi. Kohteessa on otettava yhteys Jyrkän partioon.(Partio on osasto Rasilosta).
- 18.35 Ilmoitus Lutjan kenttävartiosta kersantti Kiurulta. Hämärän aikana hiihti Saunajoen suunnasta noin kaksikymmentä vihollista, jotka hiihtivät sulaan Lutjanjärvellä, minkä jälkeen kääntyivät takaisin.
- 18.40 Osasto Rasilosta lähetetty partio, vahvuus 10. Lutjan suunnalla partio havaitsi vihollispartioita, joita vastaan aloittivat takaa-ajon.
- 19.20 Ilmoitus Hamaravaaraan lähetetyltä partiolta. Jäljet, jotka Hamaravaarasta johtivat pohjoisen suuntaan, kääntyivät takaisin valtakunnan rajalle päin. Vihollisia oli ollut arviolta 5 – 10 miestä.
- 2.1.40 06.45 Palasi partio Rasilo Lutjalta ja ilmoitti, että olivat tavanneet Saunajokivarressa vihollispartion ladun, jota mainittu vihollispartio oli käyttänyt. Partio seurasi jälkiä noin kaksi kilometriä, jossa havaitsivat jälkien kääntyvän takaisin.
- 07.00 Sai Pst:t (panssarintorjuntatykit) käskyn lähteä ja ilmoittautua esikunnassa.
- 09.30 Ilmoitus n:o 1 osasto Hannikaiselta:
Os.B:stä lähetetty osasto Hannikainen ilmoitti. Osastostani lähetetty ryhmän vahvuinen partio, joka on ollut ensimmäisen ja toisen päivän välisenä yönä klo 21.00 – 04.00 Kuusijärven maantien välittömässä läheisyydessä Lehtovaaran suunnalla on tehnyt seuraavia havaintoja:
Kuusijärven tietä on levennetty ja jäädytetty ja lisäksi siihen on tehty sivuusteitä. Maantiellä ei kyseisenä aikana ollut minkäänlaista liikettä. Yhdet telaketjujenjäljet havaittiin, leveys noin 40 senttiä. Mitään suksen, paremmin kuin mutakaan jälkiä, ei Kälkäsen ja maantien välissä havaittu.
Lehtovaaran talo oli polttamatta, eikä sielläkään ollut käynyt vihollisia eikä meikäläisiä. Reuhkavaaran lähellä nähtiin toistakymmentä erikoista, vahvaa laavua. Yksi hyökkäysvaunumiina, sadan kilon painolle, asetettiin paikoilleen Reuhkavaarasta noin 400 metriä idän suuntaan.
Jatkan tiedustelua kaakon suuntaan ja siirryn heti osastoni kanssa Kälkäselälle, josta illaksi Riihivaaran ja Löytövaaran välille tienvarteen. Yhteys Kälkäselältä Kesseliin.
- Vääpeli Hannikainen.
- 10.50 Käsky vänrikki Rasilolle. Rasilon on lähettävä ryhmän vahvuinen osasto Nivalle, jossa on partioitava Ylä-Jyrkän suuntaa. Samalla ilmoitus Lutjalla olevalle osastolle, että sen on järjestettävä ylläkkö vihollisen ladun paikalle.
- 12.55 Käsky vänrikki Rasilolle, että sen on vahvistettava Nivalla olevaa osastoa yhdellä ryhmällä ja partioitava vankasti Ylä-Jyrkkän suuntaan. On havaittu vihollisen partioivan kahdella 20 miehen partiolla.

- 18.00 Partio Kyllönen palasi ja ilmoitti, että partio on havainnut kaksi ”ryssää” Hamaravaaran ja Hukkajärven välillä. Partio aloitti saarrostopäivän, mutta viholliset pääsivät karkuun.
- 3.1.40 07.30 Ilmoitus Nivalla olevalta osastolta. Yhteys Jyrkkään on saatu. Ei muuta erikoista mainittavaa.
- 16.25 Partio Ala-Leppilampi ilmoitti, että se on vangittu yhden vihollisen, joka on vangittu.
- 20.30 Ilmoitus n:o 2 osasto Hannikaiselta, Er.Os päällikölle.
- Ilmoitan toiminnastani seuraavaa: 2.1 klo 08.30 lähetin partion 1+2 Riihivaaran suuntaan. Partio palasi klo 20.30. Partio oli havainnut matkalla seuraavaa:
 Pellikan ja Suolammen kämpät olivat polttamatta. Välijoen talon ja Hiilikon välillä kuului edestakaista autojen liikettä koko päivän. Samoin puunhakkausta ja raskaitten esineiden nostamisessa käytettyä heijausta sekä muutamia räjähdysääniä, jotka kuuluivat Välijoen talon läheltä. Toisia räjähtysääniä kuului rajan takaa, jotka olivat luultavasti kivien räjäytyksiä.
 Partio ei voinut mennä Riihivaaraan eikä maantielle, koska liikenne oli vilkas.
 3.1 klo 04.00 lähdettiin joukkueen kanssa Losoon maastoon. Loso oli polttamatta ja se on vihollisen joukkojen miehittämä. Asetimme panssari- miinan noin 500 metriä Lososta länteen. Tarkoituksemme oli yllättää Loson vihollinen klo 09.00. Juuri kun olimme saaneet miinan paikoilleen ja varmistamassa ollut ryhmä oli asemissaan, ajoi Kuhmon suunnasta kovaa vauhtia kolme tyhjää kuoma-autoa, joita vastaan varmistava ryhmä avasi kivääri ja konepistooli tulituksen. Autot pääsivät mutkan taakse jonne kuulostivat pysähtyvän. Muutaman minuutin kuluttua kuitenkin miina räjähti. Tapahtumien seurauksena Loson vihollinen oli hälytetty, jotta katsoimme parhaaksi vetäytyä pois. Emme voineet tähyttää miinan vaikutusta tiheään kasvuston ja metsän vuoksi. Vihollinen ampui kuormastosta Losossa ja Löytövaaran suunnalla pitkän aikaa.
 Kun havaitsin maantien eteläpuolella olevan yksijohtoisen linjan, lähetin klo 10.30 kymmenen miehen partion katkaisemaan sen Lehtovaaran kohdalta. Loppuosaston kanssa palasin Kälkäseen klo 12.15.
- Vääpeli Hannikainen
- 16.00 Ilmoitus n:o 3 Er.Os/Ku.HK:n päällikölle Kälkäsestä.
- Partio, jonka lähetin klo 10.30 rikkomaan puhelinyhteyttä, palasi klo 15.10 ja ilmoitti toiminnastaan seuraavaa:
 Partio löysi yksijohtoisen kenttäjohtoon molemmin puolin maantietä. Partio katkaisi molemmat kaapelit Reuhkavaaran kohdalta. Ennen kaapeleiden katkaisemista ajoi maantiellä kuorma-auto, jonka lastina näytti olevan sorakuorma ja kolme miestä. Auto ajoi rajalle päin. Johtimien katkaisun aikana saapui yllättäen Kuhmosta päin suuri kuoma-auto, josta juoksi miehiä metsään jotka avasivat pistoolitulen. Partio ennätti kuitenkin hävittää johtimia noin 25 – 30 metrin matkalta ennen kuin poistui paikalta.
 Partion kuljettua noin kaksi kilometriä pois päin, kuului maantieltä konekivääriammuntaa. (Luultavasti autopartio). Myös kiväärin laukauksia kuului sieltä täältä. Laukaukset kuultiin myös Kälkäselle.

Paikka, johon asetimme ensimmäisen miinan, on 400 metriä Reuhkavaarasta itään. Miina on vartioitu. Lentokone, jonka kansalaisuutta ei todettu, lensi saunajärven tien suunnassa idästä länteen klo 12.25. Ellei eri käskyä tule, palaan 4.1 aamulla teltoille.

Vääpeli Hannikainen

4.1.40	10.00	Ilmahälytys. Ei nähty koneita tällä kertaa.
	13.00	Nivalle lähetetty partio palasi, joka oli ollut eksyksissä ja käynyt harhaillessaan Rapalammella.
	15.10	Palasi 2./Os.B:stä lähetetty osasto Hannikainen joka kertoi, että Viholliset liikennöivät maantiellä päivän aikana. Yöllä partio katkaisi puhelinjohdon. Havainnon mukaan Losossa on puhelinkeskus. Ammuntaa kuului koko päivän Hiilikon seuduilta. Tiellä on ajettu hyökkäysvaunuilla, hevosajoneuvoja havaittu tiellä lainkaan.
5.1.40	08.00	Asemien kunnostusta.

2./Os.B partiot. |
	18.00	Palasi Hukkajärvellä käynyt partio Mäntyvaaraan ja ilmoitti, että Hukkajärven itäpäässä on oletettu olevan vihollisella tähytystä. Paikalta oli tuoreet jäljet rajalle päin. Partio palasi takaisin.
6.1.40	05.30	Mäntyvaarasta lähetetty partio Timonen, vahvuus 1+9, tavoitteena valtakunnan rajan takana sijaitseva vihollisen kämppä. Kohdetta on tiedusteltava ja häiritävä.
	08.00	Partio Kauko, vahvuus 1+5. Tehtävänä on maaston tiedustelu.
	12.40	Partio Rytönen, vahvuus 1+15, tavoitteena Pellikan kämppä, josta on partioitava Kuusijärven tien suuntaan. Tehtävänä on vihollisen yhteyksien häiritseminen.
	15.45	Partio Kauko palasi maastontiedustelusta.
	19.50	Palasi partio Timonen, joka oli lähetetty Mäntyvaarasta Hukkajärvelle, ilmoitti, että partio kävi rajalla, mutta ei havainnut siellä mitään erikoista. Tavoitteeseen matkaa oli vielä noin 500 metriä, josta partio palasi takaisin. Palatessaan partio huomasi kolme vihollissotilasta, jotka keräsivät lento-lehtisiä ja matkasivat samalla rajalle päin.
7.1.40		2/Os.B:n partiot
	06.30	Partio Aronen, vahvuus 1+9, Mäntyvaarasta, tavoitteena Hukkajärvi, josta edelleen rajan takana oleva ”ryssien” majapaikka.
	07.00	Partio Koivumäki ”Torsusta”. Tavoitteena Kuumun kansakoulu.
	07.20	Partio Kauko. Maastontiedusteluun Lutjan seutuville.
	12.10	Partio Kauko palasi maastontiedustelusta.

- 14.30 Lähti partio Varajoelta Hirveläntien suunnalle tiedustelutehtävään.
- 14.35 Partio Lemmetty lähti, tavoitteena Järvenpään talo, jossa tehtävänä on tiedustelu.
- 15.10 Lutjalla oleva osasto ilmoittaa, että klo 14.10 huomasi kuulovartio kolme suksilla liikkuvaa ja lumipuvuilla varustettua miestä. Kuulovartio kysyi tunnussanaa, mutta miehet olivatkin asettuneet aseisiin, jonka vuoksi myös oma osastomme kokonaisuudessaan asettui aseisiin. Koivumäki lähetti viisi miestä kiertämään oikean kautta tekemään asiasta ilmoitusta komppaniaan. Lähettien tuodessa ilmoitusta, ja heidän ollessaan noin puolessa matkassa, paikalta alkoi kuulua ammuntaa.
- 17.00 Partio Aronen palasi ja ilmoitti. Partio saapui klo 18.30 noin yhden kilometrin päähän valtakunnanrajasta, jolloin tunnustelijana toiminut rajavartiosotamies Niskanen huomasi kaksi ”ryssää” hiihtävän rajalta päin. Tällöin Niskanen avasi tulen, minkä jälkeen muu partio riensi ottamaan selvää tapahtumasta. Tällöin partio huomasi noin 15 miehisen vihollisosaston, joka hajaantui aika leveälle rintamalle. Syntyi laukausten vaihto osastojen välille. Sanottavaa ratkaisua ei syntynyt ja partio vetäytyikin takaisin Mäntyvaaraan. Palatessaan partio huomasi lumessa suomenkielellä kirjoitetun lauseen: Suomen kapitalistit! Puna-armeijan ei myy kivääreitään.
- 20.00 Ilmoitus Lutjan osastosta. Päivällä alueelle oli tunkeutunut vihollisen partio jonka vahvuus oli noin 10 miestä, joista partiomme tapasi neljä miestä kaatuneina ja kaksi haavoittuneena. Oma partiomme säilyi vahingoittumattomana.
- 20.00 Partio Jauhonen palasi Linnavaarasta. Partio ei tavannut siellä päin liikkuneita vihollisia.
- 8.1.40 Lutjalta lähetettiin partio Vetkon suunnalle.
- Nivalta lähetettiin partio Kolkänlammelle missä on otettava yhteys Jyrkän partioon.
- 21.40 Mäntyvaarasta suoritettiin partiointia Hukkajärvelle. Päivän aikana ei erikoista kosketusta viholliseen.
- 9.1.40 08.00 Lutjan osaston vaihto. II joukkue Lutjalle ja I joukkue palaa teltoille.
- 15.50 Palasi partio Koivumäki ja ilmoitti, että vihollisen partio on käynyt Autioniemessä, jonne olivat tulleet Pulkkilanvaarasta ja Salmijärveltä. Arvion mukaan partion vahvuus on ollut noin 15 miestä.
- Yleinen tilanne: Kaikkiialla on rauhallista.
- 10.1.40 08.00 Teltoilla olevilla osastoilla asemien kunnostusta.
- 14.00 Partio Pääkkönen 2./Os.B:stä, tavoitteena alue Kuusijärvestä Lehtovaaraan. Tehtävänä on liikenteen tiedustelu.
- 14.10 Ilmoitti Lutjalla oleva osasto, että olivat huomanneet noin 30 miestä käsittä-

vän vihollisen partion jäljet Vetkon talon ympärillä. Jäljistä päätellen on partio ollut paikalla joko 9.1 päivän iltana tai 10.1 päivän aamuna. Menojäljet johtivat Lehtovaaran suuntaan.

- 16.10 Partio Rytkönen palasi ja ilmoitti seuraavaa:
Osasto liikkui kahtena partiona. 7.1 – 8.1 välisenä yönä lähetetty partio Riihivaaraan oli eksynyt ja ei siten aikanaan joutunut tähystyspaikalle, joten kuulivat ainoastaan jotakin liikettä.
8.1 – 9.1 välisenä yönä partioi osasto Laamasenvaarassa, joka havaittiin vihollisen miehittämäksi.
9.1 – 10.1 välisenä yönä partio-osasto oli taas Laamasenvaarassa. Tällä kertaa poltettiin Ylä-Laamasen rakennukset. Ala-Laamasessa viholliset havaitsivat partiomme, minkä vuoksi sen rakennukset jäivät polttamatta.
Partio ilmoitti myös, että ”ryssillä” on valonheittäjiä, yksi Riihivaarassa ja kaksi liikkuvissa ajoneuvoissa. Partio huomasi vilkasta liikennettä mainitulla maantiellä. Pieni autokolona matkasi Kuhmon suuntaan.
- 16,40 Partio Timonen palasi Hukkajärveltä. Partio ilmoitti että, noin 10 miehen vihollispartio oli 10.1 aamulla käynyt suksilla ”livarin” talon luona. Partio ei itse tavannut vihollisia.
- 11.1.40 08.20 2./Os.B:stä vääpeli Hannikaisen osasto, tavoitteena Pellikan kämpppä, josta edelleen Kuusijärvi – Kuhmo maantielle. Kohteissa on tehtävänä tiedustelu ja vihollisen yhteyksien häiritseminen.
- 11.15 Palasi Lutjalta Vetkoon lähetetty partio ja ilmoitti, että partio tapasi vihollisen partion Vetkon talossa. Talosta tuli ulos kolme miestä, joilta partio kysyi tunnussanaa. Tällöin viholliset avasivat tulen. Partio vetäytyi takaisin Lutjalle.
- 11.20 Käsky vänrikki Suomalaiselle. Suomalaisen on lähetettävä partio Vetkoon, jossa on otettava selvää vihollisosaston suuruudesta ja minne päin se liikkuu. Samalla on koetettava tuhota vihollisen partio.
- 2./Os.B:n partiot.
- 12.30 Partio Pääkkönen palasi ja ilmoitti matkalta seuraavaa:
Klo 01.00 viisi miestä hiihti suksilla Kuhmo – Kuusijärvi maantietä, sen jälkeen marssi jalan yksi joukkue, jonka jäljessä tuli neljä miestä kolmen ahkion kanssa. Sen jälkeen tuli kaksi hevosta käsittävä kuormasto.
Sitten seurasi ainakin komppania jalan. Sitä seurasi 55 hevosta käsittävä karryillä varustettu kuormasto.
Sitten viisi ratsua, joita seurasi 20 kuorma-autoa, joissa lastina oli polttoaineita ampumatarvikkeita yms ...
Havainnot tehtiin klo 01.00 – 02.10.
- Klo 04.00 samasta tähystyspaikasta huomattiin 26 kuorma-autoa kuljettamassa polttoaineita sekä yhtä tykkiä. Partio poistui tähystyspaikasta klo 05.00.
- Tähystyspaikka Reuhkavaarasta kilometri Niskan suuntaan: Liikennettä oli Rastin suuntaan.
- 14.00 Lutjan osasto ilmoitti, että noin joukkueen vahvuinen vihollisosasto on tulossa Vetkon suunnasta Lutjalle päin.

- 14.25 Savelassa oleva osasto Rasilo sai käskyn lähteä Lutjan suuntaan, missä on otettava yhteys Lutjalla olevaan osastoon.
- 24.45 Osasto Kauko, vahvuus 1+22, lähti Lutjalle, missä on otettava yhteys siellä olevaan osasto Suomalaiseen.
- 12.1.40 11.45 2./Os.B:n partio Hannikaisen ilmoitus n:o 4:
Seurasin liikennettä Kuusijärven maantien varrella 12.1 klo 01.30 – 03.30. Liikenne oli hiljaista, vain pari autoa liikkui rajalle päin. Kun olimme tulossa klo 03.30 pois tähytyspaikasta, kuului Loson suunnalta hyökkäysvaunun ääniä ja puhetta. Laitoimme kaksi hyökkäysvaunumiinaa paikoilleen rinnakkain noin 0,5 km Löytövaarasta länteen päin. Klo 04.30 ajoi rajalta päin henkilöauto, joka ajoi miinaan ja lensi ilmaan. Noin 400 metrin päässä Löytövaarasta, ilmestyi tielle yksi auto, josta avattiin meitä vastaan tuli, johon vastasimme. Katsoimme asiallisesti poistua paikalta. Palatessamme ja lähestyessämme palokämpää huomasimme suolla lentokoneen ja suon toisessa laidassa vielä toisen. Tarkastimme koneet ja totesimme ne venäläisiksi tiedustelukoneiksi, jotka ovat kaksipaikkaisia ja kaksitasoisia. Toinen koneista näytti ehjältä ja toisessa oli potkuri rikki. Toisen koneen luota johtivat tuoreet jäljet metsään. Lähetin puolitoista ryhmää takaa-ajoon ja yhden vartioimaan koneita. Odotan lisäohjeita.
- Vääpeli Hannikainen
- 12.15 Lähti 2./Os.B:stä partio Pääkkönen, tavoitteena Lehtovaara, josta sen on edelleen jatkettava Kuusijärven maantielle. Tehtävän on tiedustelu.
- 13.30 Ilmoitus osasto Hannikaiselta, että kolme venäläistä lentäjää on vangittu.
- 21.30 Osasto Hannikainen ilmoitti, että vihollisia oli tullut noin kaksi joukkuetta jolloin oli syntynyt tulitaistelu osastojen välille. Osasto Hannikainen vetäytyi Kusionvaaraan, mistä ilmoitti Mäntyvaaran kautta esikuntaan, että toinen lentokone on saatettu käyttökelvottomaksi.
- 22.25 Alikersantti Koivumäki sai käskyn lähteä puolijoukkueen kanssa ottamaan yhteyttä vääpeli Hannikaiseen. Tehtävänä on tuhota jäljelle jäänyt lentokone.
- 13.1.40 07.30 Partio 2./Os.B:stä, Mäntyvaarasta Hukkajärvelle. Tehtävänä on tiedustelu.
- 08.00 Partio vänrikki Kaukon osastosta Lutjalta Vetkoon.
- 10.00 Ilmoitettiin Mäntyvaaran osastosta, että kiivasta kiväärin-, pikakiväärin ja konepistoolin ammuntaa kuuluu Pellikan suunnasta, jossa osasto Hannikainen on toimimassa.
- 14.45 Alikersantti Koivumäki palasi Mäntyvaaraan ja ilmoitti, että koko osasto Hannikainen lähti klo 05.00 tuhoamaan lentokoneita. Osa osastosta kiersi koneiden takapuolelle ja osa oli valmiina tuhoamaan koneita. Tällöin tuhotun koneen luota lähti 10 miehinen hiihtopartio ehjänä olevan koneen luo ja yksi, nähtävästi lentäjä, heitti lumipukunsa pois ja kävi nousemaan koneeseen ja pyöritti potkuria. Partio avasi tulen kahdella konepistoolilla ja kolmellakymmenellä kiväärillä. Todettiin ettei yksikään vihollisotilas enää liikkunut. Kun osasto tuli ylläkön jälkeen vetäytyi taakse, alkoi ”ryssä” ampuu suon yli kahdella konekiväärillä, niitä asemia joista olimme poistuneet. Tämän jälkeen lähetimme 15 miehisen partion vihollisen jäljille.

Koivumäki osastoineen palasi Mäntyvaaraan, josta edelleen teltoille. Hannikaisen osastosta jäi puolijoukkue Kusionvaaraan ja loput Mäntyvaaraan. Yöllä venäläiset olivat polttaneet Pellikan ja Palon kämpät.

- 16.20 2./Os.B. Ilmoitus partio Pääkköseltä:
 12.1 klo 18.00 lähdimme Kesselistä ja menimme Ison Kälkäsen itäpuolitse maantielle Lososta 500 metriä länteen.
 Klo 24.00 kuului kova jyrynä Lososta. Oletimme äänen, joka lakkasi kuulumasta klo 01.00, kuuluvan tankista.
 13.1 klo 00.05 kulki yhdeksän kuorma-autoa idästä länteen raskaassa lastissa. Klo 03.00 kulki lännestä itään kaksi kuorma-autoa kevyessä lastissa ja yksi tankki samaan suuntaan. Tähtystys lopetettiin klo 05.10.
- 17.50 Hukkajärven partio ilmoitti että, kun partio oli klo 12.00 tähtystämässä livarin talon luona alkoi kuulua suunnasta 25-00 konetuliaseiden ja kiväärin ammuntaa ja joitakin jysähdyksiä jotka olivat luultavasti käsikranaattien ääniä. Partio poistui tähtystyspaikalta klo 16.00. Edellä mainittua ammuntaa kuului partion lähtöön saakka. Kun partio tuli Kiekinkosken taloon, silloin ammunta kuului suunnasta 18-00.
- 17.50 Lutjalla oleva osasto ilmoitti, että suunnasta 31-00 kuuluu soittoa ja laulua, "ryssät" pitivät lystiään.
- 19.20 Ilmoitus vääpeli Hannikaiselta. Pimeän turvin ryhmä hiipi suolla olevan lentokoneen luokse ja asetti kolme käsikranaattia jotka räjäytettiin. Lentokoneesta olivat molemmat siivet irronneet. Molemmat koneet on nyt täydellisesti tuhottu.
- 14.1.40 12.00 Partio Lemmetty, vahvuus 1+7, tavoitteena Kesseli, josta edelleen Kuusijärven maantielle. Kohteessa on tiedusteltava vihollisen liikennettä.
- 2./Os.B:n partio Mäntyvaarasta Hukkajärvelle.
- 13.10 Palasi partio Pääkkönen ja ilmoitti seuraavaa:
 Partion saavuttua maantielle 08.00, kannakselta kuului tankin ääntä. Klo 11.15 yksi henkilöauto ja kaksi kuorma-autoa ajoi lännestä itään. Klo 11.25 ajoi 27 kuorma-autoa samaan suuntaan. Samaan aikaan tuli kolme kuorma-autoa idästä länteen, jotka pysähtyivät vähäksi aikaa Losoon jonka jälkeen palasivat takaisin.
 Partion mennessä maantielle havaittiin, että Lehtovaarassa on vihollisen partio. Niskavaarassa havaittiin olevan vihollisella valonheitin.
 Partion tähtystysaika oli 20.00 – 02.00.
- 15.00 Er.Os./Ku.HK:n päällikölle 8.1.40, ilmoitus n:o 5:
 Klo 12.30 lähti partio Rytkönen. Yksi uusi maantie on tehty Riihivaarasta Ala-Laamasen polun suuntaisesti siten, että kaksi autoa sopii hyvin sivuuttamaan. Tien pinta on aurattu hyväksi. Koska tien pinta oli kova, siitä ei voinut todeta miten sitä on liikennöity. Myöskään miinoja ei voitu asettaa kun tienpintaan ei saatu tehdyksi kuoppia vaikka niitä yritettiin tehdä useammassa paikassa. Yksijohtoinen kirkas puhelinjohto oli tienvarressa ja puhelinpylväissä.
 Riihivaaraan partio ei päässyt vihollisen varmistuksen takia. Riihivaarasta kuuluu kovaa hakkaamista. Autoliikenteen kulku on vilkasta rastille päin.
 Tämä ilmoitus on annettu aikaisemmin suullisena 10.1.40 klo 16.10.

- 18.20 Palasi Hukkajärven partio ja ilmoitti, että vihollisen lentokone on nähty tähystyslennolla Hukkajärven suunnalla.
- 15.1.40 07.25 Partio Lemmetyn ilmoitus n:o 6. Tähystyspaikkamme oli noin 400 metriä Reuhkavaarasta Losoon päin noin kymmenen metrin päässä maantiestä. Aloitimme tähystyksen klo 22.10 jolloin heti meni yksi auto rastille päin. Heti tämän jälkeen meni hiihtopartio, jonka vahvuus 20 miestä. Seitsemän autoa meni siitä ohitse yksitellen 10 – 15 väliajoin.
Klo 24.00 maissa ohitti tähystyspaikan kolona, jossa oli 19 autoa. Näissä kaikissa autoissa oli suuria ja pienempiä laatikoita. Kuusi kuoma-autoa oli lastattu heinäpaaleilla ja joissakin autoissa oli pari miestä kuoman päällä istumassa.
Tähystimme vielä noin tunnin ajan, minkä aikana ei kulkenut tiellä ketään. Kaikkiaan tähystyspaikan ohi kulki 25 kuoma-autoa ja yksi pakettiauto. Lisäksi venäläiset ovat raivanneet maantien sivustoja Reuhkavaarasta Rastin suuntaan 50 metriä leveältä ja 400 metriä pitkälti. Raivaus on suoritettu parin viimeisen päivän aikana.
- Partio Lemmetty
- 10.15 Ala Jyrkän tiedustelu osasto ilmoitti, että vihollisen osasto etenee Petäjälammen suuntaan. Vahvuutta ei tiedetä.
- 10.20 Käsky vänrikki Rasilolle. Rasilon on lähetettävä osastostaan 15 miestä Nivalassa olevan osaston vahvennukseksi. Nivalasta on lähetettävä saman suuruisen taisteluryhmä Jyrkän suunnalle taistelutehtävällä.
- 10.32 Venäläinen lentokone ohitti pilvissä. lentokorkeus noin 600 metriä. Kone ei ampunut eikä pommittanut.
- 14.10 Jyrkän partio ilmoitti, että hiihdettyään noin kaksi kilometriä, tapasivat vihollisen osaston jäljet. Osasto oli hiihtänyt varmistuslatua etelän suuntaan. Osastomme on jäänyt varmistamaan ladun varteen ja tehnyt asiasta ilmoituksen luutnantti Kekkoselle.
- 14.20 Käsky Nivan osastolle, että sieltä on lähetettävä yhdyspartio Ala Jyrkän osastoon.
- 16.10 Nivan osasto ilmoitti, että ovat havainneet yhden ”ryssien” jotoksen lähtevän varmistusladulta pohjoiseen.
- 16.15 Osasto Kaukosta partio Syväjärvelle missä on otettava yhteys Jyrkän partioon.
- 16.20 Partio Koivumäki, tavoitteena Kähkölä, jossa tehtävänä on tiedustelu.
- 18.50 Ilmoitettiin Nivan osastosta, että vihollinen on kiertänyt ja liikkunut noin 1,5 km varmistusladun pohjoispuolella ja palannut siten takaisin.
- 22.00 Partio Koivumäki palasi ja ilmoitti, että ei tavannut Syvälammen suunnalla vihollisen jälkiä.
- 16.1.40 11.00 Nivan osasto ilmoitti, että vihollisen osasto on ylittänyt varmistusladun samasta kohdasta kuin eilen.
- 11.00 Vänrikki Kaukon partio, vahvuus 1+9, Lutjalta ilmoitettua vihollisen partiota takaa ajamaan.

- 11.00 Ilmahälytys. Kaksi venäläistä lentokonetta lensi Kuhmo – Lammasperä tien suunnassa. Noin 15 minuutin päästä lensi Lammasperän tien eteläpuolella itä – länsisuunnassa kolme vihollisen lentokonetta, jotka klo 11.35 palasivat samaa reittiä takaisin. Koneet lensivät 800 – 1000 metrin korkeudella.
- 11.55 Partio Tampio, tavoitteena Kähkölä, josta edelleen Hirviniemeen. Kohteessa tehtävänä on tiedustelu sekä mahdollisen vihollispartion etenemisen keskeyttäminen.
- 12.43 Palasi partio Lemmetty ja ilmoitti, että klo 04.00 – 05.00 kulki 20 kuorma-autoa Rastilta rajalle päin tyhjänä, 2- 3 auton ryhmissä. Klo 06.00 kulki kuusi jalkamiestä. Klo 07.00 – 07.15 välisenä aikana rajan suunnalta rastille 18 kuorma-autoa jotka olivat raskaassa lastissa. Maantie on aurattu kärkiauralla, joten siinä ei pystytä sivuuttamaan.
- 13.30 Lutjan osasto ilmoittaa, että Lutjan ja Vetkon välillä vihollinen on ylittänyt varmistusladun ja edennyt itää kohti. Partio on lähetetty takaa-ajoon.
- 13.35 Vihollisen lentokone lensi Lammasperän maantien suunnassa idästä länteen. Jonkin ajan kuluttua kone palasi takaisin tien eteläpuolella lentäen.
- 14.25 Lensi ”ryssän” lentokone Lammasperän maantien eteläpuolta Kuhmosta rajalle päin.
- 15.15 Ilmoitus Nivan partiolta. Partio on saavuttanut vihollisen partion, jonka vahvuus oli noin 20 miestä. Kahdeksan vihollista on nyt ”raatona” ja kaksi haavoittuneena, elikkä 10 vihollista on poissa pelistä.
- 15.30 2./Os.B. Partio Pääkkönen, tavoitteena Kesseli, josta edelleen Kuusijärven maantielle. Kohteessa tehtävänä on tähystäminen.
- 20.25 Partio Kauko ilmoitti, että viholliset ovat kääntyneet takaisin noin yhden kilometrin päässä Kesselinjoesta.
- 21.50 2./Os.B. Palasi partio Hukkajärveltä ja ilmoitti, ettei ollut havainnut siellä vihollisen liikettä.
- 17.1.40 2./Os.B
- 11.53 Partio Pääkkösen ilmoitus n:o 1 ajalta 16 - 17.1.40:
Kuljimme Ison Kälkäsen itäpäähän kautta maantielle Lososta noin 500 metriä länteen. Tähystys aika oli klo 22.00 – 01.50 välinen aika.
Klo 23.00 kuului Lososta itään päin kulkevan tankin ääni. Muuta liikettä tähystysaikana ei havaittu.
- 12.05 Ilmoitus Kusionvaran varmistusosastosta, että partio on käynyt hävitettyjen lentokoneiden luona. Partio oli havainnut, että vihollinen ei ole varmistanut kyseistä seutua, mutta on varmistanut ladunvarren, josta huomattiin isot nuotiotulet.
- 14.45 Nivalla oleva varmistus ilmoitti. Viholliset ovat tulleet samaan kohtaan varmistusladulla jossa eilen kaatui kahdeksan venäläistä. Taas syntyi laukausten vaihto.

- 17.20 Lutjan varmistus ilmoitti, että Lutjan ja Vetkon välisellä alueella on vihollisen partio käynyt suomalaisten varmistusladulla, josta se on palannut takaisin.
- 18.55 Nivan varmistusosasto ilmoitti, että vihollinen on laukaustenvaihdon jälkeen vetäytynyt takaisin. Laukausten vaihdon seurauksena ainakin kaksi vihollista jäi kentälle.
- 19.00 Lähti partio Kötökkälammelle, jossa ottaa yhteyden Ala Jyrkän partioon.
- 18.1.40 2./Os.B
- 08.40 Ilmoitettiin Kusionvaaran osastosta, että partio on yöllä käynyt räjäyttämässä toisen lentokoneen. ”Ryssät” olivat kaivaneet asemia koneen ympärille, mutta nyt niissä ei ollut miehistystä. Riita lentokoneista on nyt päättynyt.
- 12.20 Partio Pääkkönen palasi ja ilmoitti, että klo 01.10 – 05.00 välisenä aikana tähystettiin ja kuunneltiin Reuhkavaaran kohdalla. Reuhkavaarassa vihollinen on karsinut puustoa, maantien molemmilta puolilta, näkyvyyden parantamiseksi. Klo 02.00 ajoi 28 kuorma-autoa, joista kaksi kulki edellä tunnustelijana, kulkusuuntana itä. Autot olivat tyhjiä. Klo 03.10 kulki länteen lastissa olevia kuorma-autoja 14 kappaletta. Klo 04.20 ajoi 12 kuorma-autoa tyhjänä itään päin. Tämän jälkeen ajoi vielä neljä tyhjää kuorma-autoa idän suuntaan. Klo 05.10 kuului huutoa Niskan suunnasta.
- 14.00 Partio Lemmetty, vahvuus 1+7, tavoitteena Kuusijärven maantie. Kohteessa tehtävänä on vihollisen liikkumisen tähystäminen.
- Maastossa partioineet varmistusosastot eivät tänään ole havainneet vihollisen osastoja.
- Vihollisen lentokoneet lentelivät klo 09.00 – 14.00 välisenä aikana pilvien molemmilla puolilla ja pudottivat pommejaan Kiteen talon läheisyyteen. Pommituksesta ei syntynyt vahinkoja.
- 19.1.40 00.50 Ilmoitti Lutjan varmistuspartio, että Vihollisen partio oli tullut saunajoelle, jossa klo 01.10 se oli taistelussa partiomme kanssa.
- 07.55 Kuului Lutjan suunnasta kivääri-, ja konetuliaseitten ammuntaa.
- 09.00 Ilmoitus partio Lemmetyltä.
Klo 00.45 viisi miestä meni Rastille päin.
Klo 04.00 kahdeksan kuorma-autoa venäjälle päin.
- 09.10 Ilmoitti vänrikki Haataja, että Haukelan kuulovartio on klo 11.00 kuullut etelä tai kaakkoissuunnasta jatkuvaa tykistön ammuntaa joka kuului heikosti. samoin joitakin kiväärin laukauksia kuului Loson suunnasta. Pellikan suunnasta näkyy myös nuotiotulet.
- 09.30 Ilmahälytys. Lammasperän tien suunnassa lensi kolme vihollisen pommikonetta kirkonkylälle päin. Noin 10 minuutin kuluttua lensi maantien pohjoispuolta viisi lentokonetta samassa suunnassa.
- 11.00 2./ Os.B partiot

Partio Leskinen, vahvuus 1+37, johon kuukuvat myös merivartiomiehet, tavoitteena Kuusijärven maantie. Kohteessa tehtävänä on vihollisen häiritseminen.

- 11.05 Luutnantti Ipatti ilmoitti, että Lutjalle hyökänneet ”ryssät” on saarrettu, mutta ovat semmoisessa paikassa että niitä ei voi tulittaa.
- 20.1.40 Taistelut jatkuvat ja vastapuoli ampuu vimmatusti.
- 08.15 Ilmoitus, että Ala Jyrkän partio on palannut takaisin klo 02.00 ottamatta yhteyttä Lutjalla tappeleviin omiin joukkoihin.
- 12.20 Partio Lemmetty palasi ja ilmoitti, että tähytysaikana klo 18.00 – 20.05 havaittiin:
Kolme autoa ajoi rajalta Rastille päin ja kaksi autoa Rastilta rajalle.
Vihollinen on hiihtänyt noin 2 – 2,5 km maantiestä varmistusladun, joka suuntautuu aivan suoraviivaisesti ja on noin sadan miehen hiihtämä.
- 21.1.40 11.30 Partio Leskinen palasi ja ilmoitti, että etenivät suunnassa 19 – 00 rajan vartta noin 5 km, missä havaitsivat kaksi suojaisessa paikassa olevaa nuotiota. Partio avasi nuotioita kohti tulen. Samaan aikaan kulki maantiellä viisi autoa rajalle päin.
Partio havaitsi Ala Laamasen talossa vilkasta liikettä, jota vastaan avattiin myös tuli. Samalla havaittiin tiellä 28 autoa, joidenka seassa oli myös panssariautoja.
- 13.00 Huomattiin vihollisen asemapaikka, Lutjan talon lähellä olevalla kumpareella tyhjäksi. Otaksutaan, että viholliset ovat edellisenä yönä vetäytyneet pois. Paikalta löydettiin yksi kiväärikranaatin ammuntaan sopiva kivääri ja yksi konekiväärin vyölaatikko.
- 15.00 Vihollinen aloitti tykistöammunnan suunnassa 33 – 00. Luultavasti Luvelahdessa.
- 16.30 Lakkasi tykistöammunta ja vihollisetkin todennäköisesti vetäytyvät pois.
- 22.1.40 08.00 Partioita Lutjalle ja Nivalaan tutkimaan tappelupaikkoja. Tapasivat kaatuneina kaatuneina kaksi upseeria ja kaksikymmentä miestä. Lisäksi löydettiin useita pikakiväärejä, pienoiskranaatinheittämiä, kivääreitä sekä muuta sotaromua. Vihollisilla oli ollut 12 parit haavoittuneiden poiskuljettamista varten. Siellä, missä viholliset olivat vetäytyneet, huomattiin paljon verijälkiä.
- 08.30 Ilmahälytys. Vihollisen hävittäjät kiertelivät useampaan kertaan yläpuolella ja ampuivat Mäntyvaaraa ja Peltosalmea. Peltosalmen ulkorakennus syttyi palamaan.

Ilmahälytyksiä lukuun ottamatta päivä oli rauhallinen.
- 23.1.40 08.30 Ilmahälytys. Kaksi vihollisen lentokone laivuetta lensi Lammasperän tien pohjoispuolta kohti kirkonkylää.
- 11.25 Ilmoitus vänrikki Leskisen partiolta, että siltä tulee kirjallinen ilmoitus.
- 24.1.40 08.00 Varmistusosastot ovat partioineet, mutta eivät ole havainneet mitään erikoista.

	08.50	Lentokoneen ääntä Kuusijärven suunnalta joka häipyi hetken kuluttua idän suuntaan.
	20.00	Käsky III joukkueelle että sen on vahvistettava puolijoukkueella Kesselin vartiota.
25.1.40	07.20	Varmistusosastot Lutjalle, Nivalle ja Siirtolaan missä partioivat entisillä varmistusladuilla.

Osasto Leskisen ilmoitus n:o 1, ajalta 21.1 – 23.1.40 luutnantti Kekkoselle:

Osasto Lähti Kusionvaarasta 21.1 klo 09.00 kompassisuunnalla 19 – 00. Saapui neuvostorajalle, missä muutti suuntaa ja kulki rajan pintaa valtakunnan rajan suunnassa. Rajan pinnassa ei havaittu liikettä eikä jälkiä. Klo 20.00 partio havaitsi kaksi vihollisen palaavaa nuotiota, jotka olivat lähellä rajaa suojaisessa paikassa siten, että partio melkein törmäsi niihin. Hiihtokeli oli partiomatkalla huono ja hiihtämistemme kuului kauas. Nuotiolla olleen osaston varmistajat olivat kuulleet tulomme ja odottivat saapumistamme hiljaa. Sitä ennen olimme kuitenkin havainneet nuotiolla pientä liikettä. Avasimme tulen, jolloin nuotiolla olleet hajaantuivat nuotioitten takamaastoon.

Tulen avauksen jälkeen alkoiva auton valot alkoivat kajastua nuotiodien välittömään läheisyyteen maantielle. Pian paikalle ajoi useita autoja rajan suunnasta sekä Laamasesta päin, sivuuttivat toisensa ja jatkoivat matkaansa mainittuihin suuntiin.

2. Emme ehtineet tuhoamaan mainittuja autoja, joita oli yhteensä puolenkymmentä. Siihen vaikutti myös se, ettemme tiennet tien sijainnista mitään ja emme näin ollen päässeet lähestymään tietä salassa.

Tämän jälkeen suuntasimme kulkumme Ala Laamaseen, missä aikomuksemme oli polttaa talo. Partio saapui talon läheisyyteen klo 22.00, noin 500 metrin päässä talosta itä – länsisuunnassa kulkevalle metsälinjalle. Heti havaittiin, että 28 autoa ja niiden joukossa panssariautoja, lähti talon pihalta rajalle päin. Kun olimme lähestymässä kohdetta, tuli lännen suunnasta 15 kuorma-autoa, jotka jatkoivat tyhjinä ajaen rajalle päin. Talon ympärillä olevat metsiköt oli raivattu, joten oli vaikea päästä huomaamatta aivan lähelle. Paikalla havaittiin liikettä ja rakennuksen piipuista nousi savua. Suoritimme tuliylläköön, mutta taloa emme saaneet poltetuksi. Palasimme yöllä klo 03.30. Levätyämme jatkoimme suunnitelman mukaista tehtävää.

3. Ilmoitus Kusionvaarasta 23.1 klo 09.00 luutnantti Kekkoselle:

Partio lähti 22.1 klo 16.00 jatkamaan häiritsemistehtäväänsä. Saapui klo 04.30 Saunajärven maantielle Välijoki nimisen talon kohdalle, joka oli noin 2 km Löytövaarasta Riihivaaraan päin, Kilpelänkankaalla. Ennen maantielle tuloa piti ylittää vihollisen varmistuslatu, joka tuli Kylmäjärven suunnasta ja jatkui edelleen Riihivaaran suuntaan. Latua ei oltu hiihdetty muutamaan päivään, koska siihen oli kertynyt heikko lumipeite. Tiedustelun kautta saatiin selville, että Välijoen talossa, joka on aivan maantien varressa, majaili vihollisen vartiomiehiä, koska pihalla käveli vartiomies. Partio jäi suunnitelman mukaisesti väijytykseen jonkin matkan päähän Välijoen Riihivaaraan päin, tarkoituksella tuhota venäläisten kuormastoa tai autokolona.

Partio oli väijytyksessä aina klo 03.30 saakka. Liikettä ei kuitenkaan ilmaantunut. Riihivaaran talosta tuntui lähtevän ja sinne tulevan moottoriajoneuvoja silloin tällöin. Klo 24.00 oli sielläkin hiljaista. Kun oli turhaan odotettu, partio katkaisi puhelinjohdon ja asetti kaksi miinaa maantielle. Klo 04.00 partio suoritti tuliylläköön Välijoen taloon. Välijoen ympäristö oli raivattu aukeaksi, samoin maantien lähiympäristö noin

100 – 200 metrin leveydeltä. Maantiestä noin 10 metrin päässä, pohjoisen puolella, tien laidassa kulki vihollisen varmistuslatu.

Partio aloitti paluumatkan klo 04.30. Ylittäessämme vihollisen Kylmäjärvestä Riihivaaraan kulkevan varmistusladun huomasimme, että ”ryssät” ovat kulkeneet varmistuslatuansa sillä aikaa kun olimme tehtäväämme suorittamassa. Jatkoimme matkaamme toista reittiä läheltä Pellikan nuotioita, jotka oli nyt sammutettu. Alkumatkalla ne vielä roihusivat. Partio palasi 23.1 klo 06.00. Partio on lepäämässä.

25.1.40	09.40	Käsky, että osasto Rainion on siirryttävä Mäntyvaaraan ja varmistettava Hukkajärven ja Pellikan suuntaan.
	14.30	Kusionvaaran varmistusosasto ilmoitti, että ”ryssät” ovat hyökänneet Kusionvaaraan ja sytyttäneet sen palamaan.
	15.20	Vänrikki Kemppainen ilmoitti, että Hukkajärven suunnasta Matkalehdon kohdalla, partio tapasi kaksi venäläisten latua, jotka tulivat Kiekinniemen suunnasta. Latu oli hiihdetty aamupäivän aikana.
	15.45	Palasi partio Lemmetty maastontiedustelusta. Osasto tapasi vihollisen varmistusosaston Alasenjärven länsipäässä, jossa myös oli tientekojoukkoja, hevosia, traktori ja miehiä polkemassa lumista polannetta.
	18.00	Tiedusteluosasto Rytönen palasi ja ilmoitti, että tapasi vihollisen jotokset, jotka tulivat rajalta päin ja kulkivat lännen suuntaan. Partio kävi väijytykseen Hamaravaaran ja Heinävaaran väliseen maastoon, jolloin huomasivatkin vihollisten jo tulevan ja tekivät tuliylläkö. Vihollisen osasto tekikin saartoliikkeen, jonka johdosta partion oli vetäydyttävä pohjoisen suuntaan ja palattava Mäntyvaaraan.
26.1.40	08.45	Käsky luutnantti Ipatille, että hänen on lähetettävä partio Vetkoon.
	12.50	Käsky luutnantti Ipatille. Ipatin on lähetettävä I joukkue Lammille varmistustehtävään.
	11.20	Käsky vänrikki Haatajalle, että hänen on joukkueensa (III joukkue) kanssa palattava teltoille.
	14.30	Vänrikki Haatajan joukkue palasi teltoille.
27.1.40		Partiotoimintaa ja varmistamista.
28.1.40		Partiotoimintaa ja varmistamista.
		2./ErP. 14 alistettiin kapteeni Muroleelle.
29.1.40		Komppania siirtyi JR 65 esikuntaan.
30.1.40		Partiotoimintaa JR 65:ssä.
31.1.40		Partiotoimintaa JR 65:ssä.
1.2.40		Partiotoimintaa JR 65:ssä.
2.2.40		Alistettiin takaisin Kekkoselle. Lisäksi 6./JR 65 ja 8./JR 65 varmistustehtävää varten Hukkajärven suunnalle.

- 3.2.40 Yö oli vilkasta partiotoimintaa. Vihollisia havaittiin Hukkajärven länsipuolella, Loton itäpuolella ja Vasamalammen kämpällä.
- 07.15 Komppania Valle sai käskyn edetä Hukkajärven tien suunnassa, tavoitteena Hukkajärvi, jonne se asettuu puolustukseen. Joukkue 8./JR 65:stä sai käskyn edetä vastaavalle tasolle Hukkajoen eteläpuolelle.
- 18.30 Ilmoitus partio Moilaselta, että partio oli tavannut vahvat vihollisen ladut ja jotokset Vasamalammen kämpältä kaakkoon jotka johtivat suuntaan 21 – 00. Partio seurasi jälkiä ja havaitsi ”ryssien” jättäneen jälkeensä yhden haudatun ruumiin ja aseita, suksia ja sauvoja, ilmeisen pakokauhun vallassa.
- 19.50 Saivat 8./ JR 65:n loppuosat käskyn edetä Hukkajärven tien suunnassa ja ottaa yhteyden luutnantti Vallen osastoon ja yhdessä lyödä edessä oleva vihollinen ja sen jälkeen on miehitettävä määrätty varmistuslinja.
- 20.43 Saapui ilmoitus, että eteen lähetetyt osastot olivat miehittäneen Hukkajokilinjan.
- 4.2.40 00.06 Saapui partio Moilaselta ilmoitus, että se on palannut Vasamalammen suunnalta . Mitään erikoista ei havaittu.
- 09.45 Vihollisen ilmoitointi alkoi.
- 16.00 Ilmoitti osasto Leskinen varmistusosaston olevan...
- 5.2.40 07.30 Lähti partio Moilanen Vasamalammen kautta Hukkajärven itäpäähän.
- 09.10 Luutnantti Valle ilmoitti, että vihollinen oli heidän varmistuslatunsa takana.
- 14.00 Lähti osasto Routaniemi puhdistamaan varmistusosaston selustaa.
- 15.15 Luutnantti Rainio ilmoitti, että noin 50 – 60 vihollista on tuhottu varmistusosaston takana ja vangiksi on otettu 25 puna-armeijan sotilasta.
- 20.00 Joukkue Hämäläinen lähti ”Koivuun”-
- 20.15 Osasto Routaniemi palasi ja valmistautui lähtemään ”Koivuun”.
- 20.30 Partio Moilanen palasi ja kertoi, että maastossa, jossa partio kulki, ei ollut näkynyt uusia vihollisen jättämiä jälkiä.
- 6.2.40 07.00 Lähti partio Levävaaraan josta edelleen Juntinvaaralle. (1+7)
- 07.30 Lähti ryhmä komppania Leskisestä ”Kisuun”.
- 09.00 Ilmoitti luutnantti Rainio, että vihollisosastoja on edelleen varmistusosastojen takana.
- 12.00 Vihollisen joukkoja ilmestyi Hukkajoen asemien etupuolelle.
- 14.30 Osasto Moilanen lähti siirtymään Hukkajärven eteläpuolelle.
- Partiotoimintaa on suoritettu kuten ennenkin.

7.2.40	06.00	Partio Moilanen ilmoittautui palanneeksi. Partio ei ollut havainnut Hukkajärven eteläpuolella vihollisen joukkoja.
	10.15	Partio Moilanen lähti etenemään Hukkajärven tien suunnassa, tavoitteena valtakunnan raja. Partiotoimintaa suoritettiin kuten aikaisemminkin. Osaston vahvuus: 6.komppania/JR 65 8.komppania/JR 65 Konekivääri puolijoukkue Tervo Konekiväärijoukkue Pioneeriryhmä
	15.00	Saapui partio Moilanen ja ilmoitti, että alueella Hukkajärvi – valtakunnan raja ei havaittu vihollisia.
	15.40	Palasi Timosen partio Vasamalammelta. Ladun varresta havaittiin kymmen kunta vihollisen ruumista ja aseistusta.
	16.30	Saapui Juntissa käynyt partio, ei erikoista.
	18.45	Lähti partio Herranen maantietä Kiekinkoskelta Mustikkaan ja Venejärvelle.
8.2.40		Päivää vasten ollut yö kului rauhallisesti. Partiotoiminta ulotettiin Hukkajärven itäpäähän yli.
	06.00	Lähti partio Timonen, tavoitteena on valtakunnan raja. Tehtävänä on miinojen asettaminen maantielle.
	11.00	Ilmoitti partio Timonen, että ”ryssät” olivat miehittäneet Hukkajärven itäpäähän.
	13.00	Lähti partio Erikson tavoitteena valtakunnan raja.
	14.00	Lähti partio Moilanen suorittamaan tehtävänsä kiertämällä Hukkajärven eteläpuolelta, tavoitteena Hukkajärven itäpää.
	20.00	Tuli ilmoitus, että Hukkajärven itäpäästä kuuluu ammuntaa.
9.2.40	12.00	Tuli ilmoitus partio Eriksonilta, että viholliset olivat edenneet rajalta Hukkajärven suuntaan. Osaston vahvuus 20 - 30 miestä. Osasto menetti ilmeisesti yhden miehen kaatuneena ja yhden haavoittuneena.
	16.00	Ilmoitus Vallelta, viholliset ovat Nurkkalan luona Hukkajärven itäpäässä. Kulsuunta ei ole selvillä.
	18.00	Saapui partio Juntinvaarasta, ei mitään erikoista.
10.2.40	06.00	Lähti partio Juntinvaaraan ja Vasamalle. Vahvuudet 1+5. Suoritettiin vihollisten kiivasta etsimistä.

	07.00	Ilmoitettiin, että vihollisen varmistus on noin yhden kilometrin päässä Hukkajärven itäpäästä itään.
	02.00 - 16.00	Vihollisen osastot Hyökkäsivät Hukkajärven linjalle. Joukkomme irtautui ja vetäytyivät Kiekinkoskelle. (Dolinin hiihtoprikaati).
12.2.40	07.00	Aloitti osasto Valle ylläköhyökkäyksen Pirttijärven pohjoispuolella olevia "ryssiä" vastaan.
	07.45	Tuli ilmoitus, että viholliset ovat päässeet Pirttisalmen yli.
	08.00	Komppania Lehtonen sai käskyn suorittaa vastaiskun, mutta se ei onnistunut, koska viholliset olivat jo päässeet Kiekinniemessä olevien asemien taakse.
	14.00	Osastot saivat käskyn ottaa asemat noin kilometrin päähän entisistä asemista länteen.
	19.00	Osastot saivat käskyn työntää taistelupartiot eteen.
13.2.40	09.30	Etulinjan osastot työntyivät takaisin asemiinsa. Asemat miehitettiin klo 14.00 mennessä. (Dolinin hiihtoprikaati oli ohittanut kohteen).
		Miehitettiin Kusionvaaran kenttävartio. Osasto lähti matkaan klo 20.00.
	22.30	Sotapoliisiosasto lähti jäljittämään vihollista Kiekinkoskelta Kusionvaaraan ja sieltä edelleen Kesseliin päin suuntautuvaa latua.
	22.30	Partio Moilanen, vahvuus 1+9, sai tehtäväksi mennä Kiekinjoen eteläpuolitse Kiekinniemelle ja tuhota siellä olevat vihollisen varmistuselimet.
		Kiekinkosken suunnan osastoon kuuluvat joukot:
		- komppania Rainio
		- komppania Valle
		- komppania Lehtinen
		- sotilaspoliisiosasto
		- konekiväärijoukkue Halonen
		- konekiväärin puolijoukkue Tervo
		- esikunta ja pioneerijoukkue
		- komppania Hornborg
14.2.40	03.30	Sai komppania Hämäläisen pataljoonasta, (Sissipataljoona 5), hyökätä ja puhdistaa Kiekinniemen pohjoispuolinen maasto vihollisista. Komppanian hyökkäystä tukee Hannikaisen joukkue.
	05.30	Ilmoitus partio Moilaselta, että Kiekiekinkosken ja Kiekinniemen alue on vapaa vihollisista.
		Edellinen yö oli vilkasta partiotoimintaa vihollisen etenemissuunnan selville saamiseksi. Todettiin sen liikkuneen Kusionvaaran suuntaan ja sieltä lännen suuntaan kohti Kesselinjokea.
	08.45	Saapui ilmoitus partio Rytköseltä, että linjaa Salmi – Vasamalampi ei ole ylitetty muualta kuin Kivisalmen kohdalta. Ajoneuvoja ei ole liikkunut.

- 14.20 Ilmoitus Hannikaiselta, että taistelupartio on tutkinut Kiekinkosken maastoa ja todennut, ettei siellä ole vihollisia.
- 14.20 Saapui ilmoitus "Kisusta", että joukkue oli miehittänyt siellä kenttävartion. "Ryssät" eivät olleet käyneet siellä.
- 18.50 Saapui ilmoitus jonka mukaan komppanian hyökkäys on kariutunut eikä näin ollen pääse etenemään. Ilmoituksen mukaan vihollinen on pääosillaan Hukkajärven pohjoispuolella.
- 9.Divisioonan esikunnan käsky edelliseen:
Komppania irrottautuu ja siirtyy Mäntyvaaraan.
- 22.00 Saapui vänrikki Rautaniemi joka ilmoitti, että vihollisia on vain Kiekinniemessä.
- 22.23 Palasi partio Hukkajärveltä ja ilmoitti, ei erikoista.
- 15.2.40 12.30 Oma tykistö alkoi ampua Kiekinkoskelle.
- 15.10 Oma tykistö alkoi ampua Kiekinniemelle.
- 16.30 "Kisusta" ilmoitettiin, että 14.2 klo 21.00 ja 15.2 klo 16.00 välisenä aikana noin joukkueen vahvuinen vihollispartio oli ylittänyt "Kisun" ja "Koivun" (Koivulampi) välisen ladun lännestä itään. Toinen partio, joka oli tullut idästä Mäntyvaaran ja "Kisun" väliselle tielle on katkaissut puhelinjohdot. Partio oli palannut sen jälkeen samoja teitä idän suuntaan.
- 17.40 Palasi Nylundin partio Lehdon maastosta, jossa oli joutunut kosketukseen vihollisen kanssa, mutta oli menettänyt sen takaisin palatessaan.
- 18.10 Partio, vahvuus 1+6, Juntinvaaraan.
- 16.2.40 05.30 Partio Rantala palasi Lehdon maastosta. Maasto on vapaa vihollisista. Noin 20 miehen tekemä jotos johti Kiekinniemestä itään. Ovat todennäköisesti Kiekinniemeltä vetäytyneiden vihollisten jättämiä jälkiä.
- 07.30 Joukkue Kuntista partio, vahvuus 1+10, varmistusvartioksi maantien suunnalle Rajavaaraan päin. Otettava yhteys luutnantti ...
- 09.15 Partio osasto Rantalasta. Tehtävänä on haravoida Lehdon maasto Hamaraan saakka.
- 09.20 Partio osasto Lahtisesta Hukkajärvelle maantien eteläpuolella olevan varmistuslinjan kautta.
- 09.20 "Kisusta" partio Vasamalammelle ja Maaselän purolle.
- 10.30 Kersantti Moilasen osasto ja alikersantti Huotarin konekiväärin puolijoukkue palasivat.
- 11.30 Ilmoitus partio "Kisu – Koivu", vihollinen ei ole ylittänyt varmistuslatua.
- 11.45 Saapui Tervon konekiväärin puolijoukkue majoitusalueelle.
- 12.00 Oma tykistö alkoi ampua Kiekinniemelle.

- 14.20 Kuntin joukkueen partio, vahvuus 1+6, tehtävänä on edetä reittiä Mäntyvaara – Kiekinjoen mutka – Kesselintie – Rajavaara ja tutkia reitin välinen maasto.
- 16.10 Ilmoitti alikersantti Nylund, että Kiekinniemen pohjoispuolella on ”ryssiä”. (Salmen pohjoispuolella).
- 16.30 Joukkue vänrikki Leskisen johtamana lähti ottamaan selvää edellä mainitusta tiedosta.
- 21.30 Nylundin ryhmä palasi teltoille. Vänrikki Leskisen osastosta kaksi ryhmää jäi edelleen varmistamaan Kiekinniemen pohjoispuolella oleviin aseisiin ja Lehdon maastoon.
- 17.2.40 00.30 Saapui partio Huotari Juntinvaarasta. Ei ollut havainnut mitään erikoista.
- 01.20 Vaihtoalvistelut käynnissä.
- 03.15 Luutnantti Eonsuun komppania saapui vaihtamaan vänrikki Oksasta. Vaihto päättyi klo 05.45, jonka jälkeen vänrikki Oksasen joukkue lähti.
- 04.15 Komppania Kilpi kulki komentopaikan ohi.
- 05.45 Lähti vänrikki Oksanen
- 05.50 Lähti vänrikki Lähdeoja Kusionvaarasta.
- 05.50 Lähti Holmen
- 11.00 Saapui Kuntin lähettämä partio Rajavaarasta.
- 12.30 Ilmoitus ”Kilveltä”, että noin 10 hevosen kuormasto ja noin 100 miestä tuli Kiekinniemelle.
- 12.35 Ilmoitus ”Kisusta”, että ”ryssät” ovat kulkeneet idästä länteen ”Kisun” pohjoispuolelta ja ylittäneet varmistusladun. Kaksi vihollista tuhottiin. Molempien aseet olivat epäkunnossa.
- 14.00 Ilmoitti ”Kisu”, että aamulla Hukkajärven tielle lähetetty partio ei ollut havainnut mitään mainittavaa. Partio oli todennäköisesti käynyt vain Vasamalammen vaiheilla.
- 16.00 Partio Rytkönen Hukkajärvelle ja siitä edelleen valtakunnan rajalle saakka. Rytkönen palasi aamuyöllä.
- 17.00 ”Kisu” ilmoitti että oli tavattu vihollisen 15 miehinen partio, joka oli tulossa pohjoisesta ”Kisuun johtavaa tietä.
- 17.30 Partio Moilanen Kusionvaaraan ottaman selvää siellä olevasta tilanteesta.
- 22.30 Partio, 1+10 Linnavaaraan.
”Kisusta” partio Vasamalammelle ja toinen Kiekinjoen mutkaan.
- 23.40 Partio ”Kisusta Koivuun”.

18.2.40 13.00 "Kisusta" lähetetty partio, joka tiedusteli Maaselänjoella palasi. Ei ollut havainnut mitään erikoista.

13.30 Partio palasi Linnavaarasta. Ei mitään erikoista.

Päiväkirja jatkuu Sissipataljoona 5 sotapäiväkirjassa.